

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čerkovni rač. 10.303.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

D. Ž.:

Žalostna 400letnica štajerskih Slovencev.

Navadili smo se že obhajati 30 letnico služkinje, katera je služila pošteno isti obitelji skozi toliko let. Spominjamo se tuintam tudi petdesetletnice čevljarškega mojstra, če je skozi pol stoletja pridno dreto vlekel; javnosti se oznanja, ako je kdo doživel sedem križev. Ne zavedamo se pa skoraj več tega danes, da poštenost, marljivost kakor starost sploh niso kake osebnosti zasluge. Naša vzgoja je stremela vendar vedno za tem, da smo pošteni in delavni, ter da živimo zmerno, da dočakamo tem večjo starost. Pri tem pa žal popolnoma zanemarjamo vse velezanimive spominke dogodke, ki nam jih je ohranila naša zgodovina starejše kakor mlajše dobe, in če je zgodovina res najresnejša učiteljica naroda, potem je pa tudi neobhodno potrebno, da jo dobro poznamo.

Ozadje 400 letnice.

Hočemo v naslednjem opozoriti na turobne razmere, v katerih so živeli naši davno pokojni predniki pred točno 400 leti, to je leta 1532. na danes kakor takrat slovenskem Štajerju. Držimo se pri tem deloma članka: »Turki na slovenskem Štajerskem.« »Spomini iz domače zgodovine«, katerega je napisal pokojni župnik pri Sv. Marku niže Ptujja, Matija Slekovec, za Mohorjane leta 1894., kjer je še posebno dodal opazko, da hoče s tem srca Slovencev še bolj ogreti za ljubezen do tolikokrat stiskane slovenske domovine.

Razne nadloge in bridkosti naših prednikov.

Odkar slovenski rod na štajerskem prebiva, je videl in doživel že mnogo nesrečnih in žalostnih dni; tekem minulih stoletij so ga obiskovale in občutljivo tlačile raznovrstne nadloge in bridkosti. Zdaj je po domovini davila strašna kuga. Pobiraje svoje žrtve, kosila je kakor kosec rožice po zelenem travniku in morila ljudi brez usmiljenja in razločka; nedolžnemu detetu, ki se je na materinih prsih gredo, je prizanesla tako malo, kakor sivemu starčku, ki se je opiral na palico. Kar je ušlo tej strašni morilki, je ugonobila navadno njej sledeča lakota. — Zdaj so prihrula v našo domačijo tuja, divja ljudstva, krvave vojske so se vnele, povrh so pa nastali še tudi ljudski prepiri. Povsod se je razlegal po domovini boj-

ni krik, v potokih je tekla človeška kri, močna in imenitna mesta so se razsula in izginila s površja naše zemlje; komaj da še vemo za kraj, kjer je stalo to ali drugo. — Zdaj zopet so obiskovale domačijo razne prirodne nesreče, hude uime in razne nezgode; strašne plohe in povodnji so zalivale livade, požrešne kobilice uničevale in pustošile njive in vinograde; nevihte in toče v tla pomandrale poljske pridelke, siloviti potresi rušili cerkve in hiše.

Najhujša nadloga.

Pa kdo bi mogel naštetiti in popisati vse stiske, nesreče in nadloge, ki so že prišle čez našo domovino, kdo dopovedati vse gorje, ki je grenilo našim prednikom življenje? Toda nobena nadloga ni vsekala domovini tako skelečih ran, nobena ni zapustila tako žalostnega spomina, kakor nezasišana ljutost in grozovitost turška. Divjih Turčinov se spominjajo Slovenci po vseh pokrajinah še dandanes, in dolga vrsta let, ki je že od turških navalov sem pretekla, še tudi na slovenskem Štajerskem ni mogla izbrisati iz spomina prebridkih izkušenj, ki so jih morali prestati naši prednamci od tega krutega sovražnika krščanstva. Med vsemi sovražniki, ki so svoje dni razgrajali po slovenskih krajih, zavzemajo po vsej pravici prvo mesto divji Turki.

Obrambna sredstva.

In ti turški vpadi in navali so se vrstili drug za drugim na našo ožjo domovino, tako da jih štejemo od leta 1396 do 1710 skupaj 34. Seveda niso bili vsi ti navali enako usodni, kajti ukrenilo se je tudi marsikaj, da bi se sovražniku zabranila ali vsaj otežkočila pot v naše kraje, toda slovenske dežele niso pravzaprav izdatne pomoči nikdar dobile, da si jim je bila vedno in mnogostransko obljubljena; morale so se same braniti, ter se jim je tudi večkrat posrečilo Turke prav občutno naklestiti. Da si obrambo olajšajo, so si tuintam zgradili močne z zidom obdane stolpe, katere so imenovali »čardake«. Bile so to navadno štirioglate zgradbe, katerim je bilo vedno prizidano visoko, pa tesno bivališče za vojake in straže. Tudi okoli cerkev, stoječih na hribih, stavili so močno zidovje s stolpi, da bi ob času sovražnih napadov ljudje našli tam zavetje. Take trdnjave so imenovali »tabore«. Najznamenitejši med njimi na Slovenskem je bil oni na »Črni gori«, katerega v vseh tristo letih Turki niso mogli niti enkrat zavzeti. Na hribe in gore so nanosili kupe drv in dračja, da bi jih užgali, kadar

se bo Turek zopet bližal deželi, in so tem potom dajali daleč na okrog znamenje, naj se starčki, žene in otroci urno poskrijejo, mladeniči in močje pa oboroženi zbero na določenih prostorih. Pripravili so si puške in raznoliko orožje; kjer pa tega ni bilo, imeli so vsaj pripravljene debele, iz najtršega lesa izdelane »tolkače«, in močne z dolgimi žreblji obbite »porate«.

Nekaka posebnost so bile »skriše« pri nas. Bile so to tri do štiri metre globoke jame v obliki lagve, katere so se dale samo tam napraviti, kjer je bila debela plast ilovice na razpolago. Ker se ljudsko izročilo o teh vedno bolj zatamnjuje, bi bilo treba, da jih kdo še pravočasno opiše, toda nimamo žal kakega glasnika za to, ker spadajo taki pripomočki obrambne smeri bolj v vojaško stroko. Znano je tudi, da so razne »zasede« in »skriše« prestregle marsikateremu Turčinu vrnitev v domovino, ker jim svojevrsten način obrambe pri nas in posebne krajevne razmere niso bile dovolj znane.

Turški naval pred 400 leti.

Izmed vseh 34 turških navalov je bil očitno oni pred 400 leti najkrutejši za naše pokrajine.

Koncem aprila leta 1532. se je zopet dvignil sultan Sulejman z armado, katera je štela 200.000 borcev in 300 topov, z odločnim namenom vendar enkrat Dunaj zavzeti, kar mu je leta 1529. bilo izpodletelo. Ker mu je že pri Kisku na Ogrskem ustavil pot hrabri Jurešić, je zgubil sploh vse veselje svoj načrt izvršiti, ter je s svojo armado raje planil čez štajersko mejo, da si tu ohladi svojo jezo. Pa se mu ni tudi tukaj posrečilo zavzeti niti Gradca, pa tudi Maribora in Ptujja ne. V Mariboru je dal napraviti most ter je stal 21. septembra že z vso bojno silo na desnem bregu Drave. Na prodnatem Ptujskem polju je pa manjkalo Turkom za take množine zdrave in čiste vode, zato so se, sežgavši most za seboj, odtod razlili na vse strani.

Turške čete v krajih ob Dravi in pred Ptujem.

Ena četa je ropotala bolj pod Pohorjem in razdejala gradove Fram, Slivnico in Limbuš. Da divjaki tudi cerkvam niso prizanesli, je razumljivo samo ob sebi. Toliko je gotovo, da so bile vse hiše božje na Dravskem polju pri tej priložnosti oskrunjene. Tudi Ruš močni okopi in nasipi niso obvarovali pred sovražnikom, ampak divjaki so, kakor povsod drugod, tudi to slavno Marijino svetišče oskrunili in tam mnogo ljudi

ubili, še več pa gnali s seboj v sužnost. Med slednjimi je bil tudi župnik Janez Marija plemeniti Lichtenheim, katerega so Turki nekaj časa zvezanega vlekli s seboj, potem pa ga s handžari razsekali na kose.

Naj še tukaj omenimo, da so si Turki v Hočah, ko so bili že cerkev oropali in vas požgali, celo zvonove naložili in jih vlekli s seboj. Toda s toliko težo so skoraj obtičali v močvirju; pustili so zvonove ondi ter so pobegnili z ostalim bogatim plenom proti Ptuju. S posebno slovesnostjo so pozneje župljani pripeljali zvonove nazaj v Hoče ter jih obesili zopet v zvonik obnovljene cerkve; ondi pa, kjer so jih bili Turki primorani pustiti, so postavili v hvaležen spomin kapelico, ki še dandanes stoji ob potu od hočke cerkve proti železniški postaji.

Glavna turška vojska je dospela 22. septembra pred Ptuj. Sultan se tukaj ni dolgo mudil, ampak je z enim oddelkom odrinil še tisti dan po blatnih haloških klancih, v katerih je mnogo živali in vozov obtičalo in pocepalo, v Vinico na Hrvaško. Ostali pa, kar jih ni pri Ptuju mahnilo na drugo stran Drave, kjer so se zbirali oni turški oddelki, ki so po Slovenskih goricah ropali, so dospeli upehani v Vinico šele drugi dan.

Kaj radi bi se bili Turki tudi Ptujja polastili, pa ker je bilo mesto močno utrjeno, niso se ga upali lotiti, pač pa so oropali in požgali predmestje s cerkvijo sv. Ožbalta vred. Zato je vlada pozneje ukazala, da dotičnim prebivalcem, kateri so bili zdaj brez strehe, odkažejo v mestu stanovanja, služba božja pa se naj s slovensko pridigo za nje opravlja v mestni župnijski cerkvi ali pa v cerkvi Vseh svetnikov. — Kje stoji danes ta cerkev, je malokateremu Ptujčanu še znano. Je to hiša št. 9 v ulici Vseh svetnikov, katera je po tej cerkvi tudi dobila svoje ime. Ta, danes 552 let stara zgradba, je zdaj last soproge g. Davorina Žunkoviča. — Izpred Ptujja je divja truma zavihrala proti Veliki Nedelji in Ormožu, katerega je razdejala. Mimo Središča, kjer so vse, kar je bilo živega in se ni poskrilo, ali pobili ali zvezali in gnali s seboj, drli so Turčini dalje proti Varaždinu, kjer so se zopet združili z glavno četo, ki je bila dan poprej prihrula tja iz Vinice. Od tam so se pa potem napotili nazaj v Turčijo.

Vse v tem letu na slovenskem Štajerskem oskrunjene cerkve je zopet posvetil lavantinske škof Filip Renner že v letih 1534 in 1535.

Za junaške boje — nehvaležnost.

Pri tolikih in tako silnih navalih se pač ni čuditi, da smo Slovenci v napredu in omiki za drugimi narodi bolj zaostali, ter je zelo nehvaležno, ako nam kdo kedaj še to očita. Ko so si drugi gradili cerkve, gojili vednost, književnost in se posvečali raznovrstnim kulturnim panogam; ko so cvetela njih mesta; ko sta napredovali obrt in trgovina: stal je ubogi Slovenec z orožjem v roki na straži, varujoč svoje imetje, svojo domovino, in ustavljal pot tudi drugim deželam pretečemu sovražniku, ter se je bojeval slovenski sin na vse strani s krutim Turčinom. In zato, da

je slovenski narod toliko stoletij odbijal turško silo in zadrževal pogubonosne valove, ki so pretili zaliti vso Evropo in ugonobiti krščanstvo in z njim vse pridobljene kulturne vrline, ni prejel nobenega drugega plačila, kakor vedno zapostavljanje, kajti nehvaležnost je in ostane plačilo sveta!

Spomnimo se žalostne 400 letnice.

Umestno bi bilo, da se spominjamo letos 22. septembra onih žalostnih dogodkov na našem bližnjem ozemlju pred 400 leti, in sicer kakor v cerkvah, tako tudi v narodnih nošah, da bodo mladi in stari današnjega slovenskega rodu zvedeli, kaj se je dogajalo pri nas pred 400 leti!

Uradno ugotovljeni izid romunskih volitev. Po uradnih podatkih zgleđa izid zadnjih parlamentarnih volitev v Romuniji takole: vladna stranka narodnih zaranistov (kmečka stranka) 227 mandatov, staro liberalci profesorja Duce 28, liberalci Jurija Bratianua 13, ljudska stranka (Avarescu) 4, Lupu 12, Goga 7, narodna zveza (Jorga, Argetoi-anu) 5, krščansko narodna obrambna liga (prof. Cuza) 11, železna garda (fašisti) 5, socialni demokrati 6, židovska stranka 5, madjarska stranka 5.

Romunska kmečka stranka zmagala tudi v senatu. Volitve v romunski senat so zaključene s sijajno zmago narodne kmečke stranke, ki je dobila od 113 senatorjev 105 in cela opozicija le osem mandatov.

Madžarska policija je 22. julija aretirala komunistične voditelje. Agitatorji pridejo pred preki sod, ki ima za vsa jim očitana dejanja pripravljeno — smrtno kazen.

Nenađna preosnova italjanske vlade. Ker je prišlo v Lausanni do sporazuma med Nemčijo, Francijo in Anglijo brez vpliva in koristi za Italijo, ki je pogorela s svojo dolgoletno zahtevo po spremembi mirovni pogodbe, je odstavil Mussolini nepričakovano pet vodilnih ministrov. Odstopil je zunanji minister Grandi, ki je vodil te posle že od leta 1929; finančni minister Mosconi; pravosodni minister Rocco; minister za korporacije Bottai in prosvetni minister Baldino. Omenjeni ministri so bili

Mussolinijevi najožji sodelavci, ki so mu pomagali na najvišje mesto in izdelali vse načrte za razširjenje in poglabitev fašizma. Sedaj je prevzel sam Mussolini zunanje ministrstvo in ministrstvo za fašistične organizacije ob sodelovanju vodje komisarijata za tujski promet Suchija kot državnega podtajnika v zunanjem ministrstvu in bivšega voditelja fašistovskih strokovnih organizacij Rossinija kot državnega podtajnika v ministrskem predsedstvu. Za novega pravosodnega ministra je bil imenovan rektor rimske univerze prof. dr. Francisci; za finančnega ministra dosedanji športni predsednik italjanskega športnega zavoda poslanec Guido Jung in za prosvetnega ministra rektor vseučilišča v Palermu Francesco Ercole. Istotako so bili odstavljeni pri petih omenjenih ministrstvih dosedanji državni podtajniki in imenovani novi.

Čehoslovaški parlament je odgođen radi nesoglasij v vladnih strankah preko poletnih počitnic.

Izjemni ukrepi v Nemčiji. Nemški predsednik Hindenburg je imenoval 20. julija državnega kanclerja Papena za državnega komisarja za Prusijo. Komaj imenovani komisar je odstavil pruskega ministrskega predsednika Brauna in notranjega ministra Severinga. Ker sta se oba ustavljala odstavitvi, je podpisal Hindenburg še ukaz o praglasitvi obsednega stanja nad Berlinom in deželo Brandenburg. Vsa oblast nad tem ozemljem je prešla v vojaške roke. — Za poveljnika policije v Berlinu in Brandenburgju je imenovan generallajtnant Rundstedt, poveljnik konjeniške divizije v Vratislavi. S predajo oblasti v vojaške roke je ukinjena tudi svoboda tiska, zborovanj, sestankov itd. Hitlerjevci so dosegli svoje namene in bodo neomejeni gospodarji položaja pred volitvami. Izredno stanje bo trajalo tako dolgo, da se pomirijo politično razpaljene strasti med Hitlerjevimi oboroženimi organizacijami in komunisti. Vojaški poveljnik Rundstedt je prepovedal poziv k splošni stavki in bo vsak štrajk kaznovan z zaporno in denarno kaznijo. Ta proglas generala je naperjen proti komunistom, ki so pričeli širiti letake, s pozivom na štrajk kot odgovor na vojaško fašistično diktaturo, katero je uvedla von Papenova vlada. Nemški socialisti so odločno proti nasilnemu in protiustavnemu postopanju državne vlade, kar se tiče pruske deželne vlade; a tudi proti komunistični zahtevi po splošni stavki. Zastopnik centra Brünning je že tudi javno obsodil postopanje berlinske vlade.

Ukinitev obsednega stanja v Nemčiji en dan pred volitvami. Nemška vlada bo ukinila izjemno stanje nad Berlinom in Brandenburgom en dan pred volitvami in to bo 30. julija.

Flamci v Belgiji dobili svojo pravico v šolah. Vse belgijske vladne krize so se sukale zadnja leta krog zahteve Flamcev po jezikovni avtonomiji v šolah. Zbornica in senat sta sprejela sedaj zakon, ki določa: v vseh pokrajinah in občinah, ki so po pretežni večini flamske, je flamski jezik edini učni jezik na osnovnih in srednjih šolah in starši ne morejo voliti za svoje otroke

drugega učnega jezika. Le nedržavne šole morejo poučevati kot učni jezik tudi francoščino.

Odgoditev razorožitvene konference v Ženevi. Dne 23. julija je bila odgode na dalje časa zborujoča svetovna razorožitvena konferenca do februarja 1933. Odposlanci v Društvu narodov včlanjenih držav so z večino sprejeli resolucijo čehoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša. Resolucija vsebuje: omejitev topov velikega kalibra, odpravljeno je bombardiranje iz zraka, prepovedana je vojna s strupenimi plini in za bodočnost bo oboroževanje pod mednarodnim nadzorstvom. Pri glasovanju je glasovalo 41 odposlanstev za resolucijo. Nemčija in Rusija sta bili proti, osem delegacij (odposlanstev) se je vzdržalo glasovanja in med temi: madžarska, avstrijska in italijanska.

Peljska je podpisala s sovjetsko Rusijo pogodbo o medsebojnem nenapadanju.

Nadaljni japonski osvojevalni načrti. Japonske čete so prekoračile mejo mongolske pokrajine Džehol, ki leži severno od Pekinga. Guverner Džehola je bil dosedaj Kitajec Tanjulin in Japonci opravičujejo svoj korak s tem, da so bili prisiljeni vkorakati na mongolsko ozemlje, ker je kitajski guverner Džehola denarno podpiral roparske čete, ki so napadale pod japonsko okrilje spadajoča mesta. Z ukorakanjem Japoncev v Mongolijo je ogrožen tudi Peking in važno mednarodno križišče Tjencin.

Španski katoličani se odločno borijo. V prejšnjem času so katoličani v Španiji delali usodne napake. Omejevali so katolicizem in njegovo udejstvovanje v notranjost cerkva, zunanje življenje, politično in kulturno, pa so prepuščali nekrščanskim strujam. Tako so v javnosti Španije zavladali nasprotniki krščanstva. Katoličani so šele sedaj uvideli, kaj so zanemarili. Trenutno ne morejo položaja za sebe izboljšati, pripravljajo pa se za bodočnost. Z odločnostjo nastopajo v javnosti v obrambo verskih svetinj in pravic Cerkve. Iz njihove borbe hočemo opisati nekaj prizorov. V neki vasi blizu mesta Burgos je občinski zastop sklenil, da bo dal odstraniti kip Marije Brezmadežne, ki je bil nameščen na sprednji strani občinske hiše. Ko se je vest o tem raznesla po vasi, se je takoj zbralo 300 članic Marijine družbe, ki so v sprevedu šle proti občinski hiši. Spotoma se jim je pridružilo veliko število mož, žen in mladih ljudi. Ko je spreved prišel do občinske hiše, so zahtevali od župana, da takoj skliče novo sejo občinskega zastopa, ki mora preklicati svoj sklep o odstranitvi Marijinega kipa. V spremstvu številno zbranih ljudi je moral župan hoditi od hiše do hiše, kjer so stanovali občinski odborniki. Takoj nato je bila nova seja občinskega zastopa, kjer je bil prejšnji sklep preklican. Tisti odborniki, ki so se protivilili, so morali odložiti svoja mesta.

Želite li 3 centimetre rdečila za ustnice?

Ali sploh morete dobiti rdečilo za ustnice brez tulca? Ne! Brez tega isto ne bi bilo zavarovano proti prahu in bakterijam. In to je tudi vzrok, zakaj se nežne luske Luxa nikoli ne prodajajo odprte. Higijenični ovoj varuje nežne luske od nečistoče... prepreči da nikaka nečistoča ne pride v dotiko z Vašim finim perilom in s tem tudi z Vašo kožo.

se ne prodaja nikoli odprt, temveč vedno samo v poznanem modrem ovoju

F 1xJ2-3b

za pranje volne in svile

Drug prizor: Mestni svet v mestu Burgos je zapovedal, naj se oltarji, verski kipi in podobe odstranijo iz sob bolnišnice. To povelje se ni moglo izvršiti, ker so se ustavljali ne samo bolniki, marveč tudi zdravniki. Nekateri bolniki so z bergljami prišli nad tiste, ki so hoteli povelje izvršiti. Prizor iz šole: Prosvetni minister je odredil, da se morajo iz šolskih sob odstraniti križi in verske podobe. Učitelji so začeli izvrševati ta ukaz. Ljudstvo pa se je ustavilo. V neki vasi pri mestu Valenciji je učitelj odstranil križ ter rekel učencem, da jim ni treba več katekizma nositi v šolo. Otroci so to povedali staršem. Drugi dan so se starši zbrali pred šolo in zahtevali, naj se križi zopet obesijo na stene šolskih sob. Ker se je učitelj obotavljal, so starši šli k županu ter izjavili, da bodo sami šli v šolsko poslopje ter križe zopet namestili po sobah. Na županovo posredovanje je učitelj spravil križe na njihovo mesto v šolskih sobah.

Mehika je država, kjer imata javno oblast v svojih rokah framonstvo in socializem. Ti dve protikrščanski struji izrabljata državno oblast za borbo proti katoliški Cerkvi, ki jo hočeta docela usužnjiti državi. Zakoni, ki so tamkaj od primeroma majhne manjšine vsiljeni ogromni večini katoliškega ljudstva, ki ni politično dovolj organi-

zirano, in naredbe vlade stremijo za tem, da omejijo delovanje Cerkve na tisto mero, ki jo dovoljuje država. Tako je med drugimi tudi bil izdan zakon, ki določa, koliko duhovnikov bi smelo biti in delovati v Mehiki. Proti temu zakonu je izdal monsignor Diaz, mehiški nadškof in primas Mehike, poseben pastirski list. V tem listu vernikom podrobno tolmači, kako je ta zakon krivičen, ker posega v delokrog Cerkve. Po zakonu dopuščeno število duhovnikov, ki bi smeli ostati in delovati v državi, je veliko premajhno za urejeno dušeskrbje. Obenem nadškof zaukazuje duhovnikom, naj vsi vztrajajo na svojih mestih in naj se nikdo ne da zapisati v državni seznam duhovnikov. Vernike opominja, naj ostanejo mirni, hkrati pa naj se zavzemajo za to, da dobi katoliška Cerkev v Mehiki tiste pravice, ki ji pripadajo.

Kitajski slikar postal katoličan. Med svojimi rojaki sloveči kitajski slikar Čeng je pred nedavnim stopil v katoliško Cerkev ter se je dal krstiti. Zgodovina njegove spreobrnitve je jako zanimiva. Apostolski delegat škof Constantin si je ogledal slike, ki jih je razstavil Čeng. Slike so pričevale o velikem slikarjevem talentu. Škof je naročil pri njem nekaj slik, ki naj bi jih naslikal po vzoru in primeri krščanskih umetnikov. Predmet teh slik bi naj bili pri-

zori iz evangelija. Čeng je naročilo sprejel. Čim dalje je slikal, tem globlje je njegov duh prodiral v evangeljske resnice in v vzvišene krščanske ideale. Ko je naročene slike dogotovil, je tudi sam že bil v svojem srcu katoličan. Nedavno je tudi pred javnostjo izvršil svoj pristop katoličanstvu.

Škof se ponesečil z avtomobilom. V Italiji v mestu Fano je v prvi polovici meseca julija umrl monsignor Liviero, škof v mestu Citta di Castello. Bil je na kanonični vizitaciji ter se v to svrhu kot vozila pasluževal avtomobila. Zgodila pa se je med vožnjo nesreča, pri kateri je škof zadobil težke rane. Zapeljali so ga v bolnišnico bližnjega mesta, kjer pa je umrl.

Novi bronasti zvonovi na Brezjah (Marija Pomagaj). Kakor drugod, je tudi romarski cerkvi na Brezjah prizadela svetovna vojna hudo žrtev. Leta 1916 ji je namreč odvzela tri lepo ubrane zvonove. Leta 1918. je sicer izgotovila kranjska obrtna družba na Savi (Jeseni) tri druge, toda kaj, jeklo ni bron. Ni čuda, da je obstojala zlasti poslednji čas vroča želja, naj bi dobila prva božja pot na Slovenskem zopet prvotno zvenenje. In res, s pomočjo blagih dobrotnikov se je omogočilo, da so v jubilejnim letu (ob 25 letnici Marijinega kronanja, 1907—1932) strojne livarne v Ljubljani vlile štiri nove zvonove. Dispozicija jim je B, d, f, g. Zvonovi so prav dobro uglašeni na koralno antifono »Salve Regina« (Zdrava Kraljica). V torek, dne 19. julija, so jih s primerno slovesnostjo montirali, prihodnjo nedeljo je bila zahvalna služba božja. Upajmo, da bodo novi zvonovi nele izredni kras romarski cerkvi na Brezjah, temveč tudi mogočno vabilo romarjem, da pridejo počastiti Marijo Pomagaj letos, po slej in vsekdar.

Romanje v Zagorje. Takoimenovana »Leskovška nedelja« se bo letos obhajala v Zagorju dne 7. avgusta. Na predvečer bodo vse romarske slovesnosti in pobožnosti kakor običajno vsako leto! Na veselo svidenje!

NOVICE

Petindvajsetletnico mašništva je slavil 21. julija ljubljanski vladika dr. Gregorij Rožman. Pred 25 leti je bil posvečen v Celovcu.

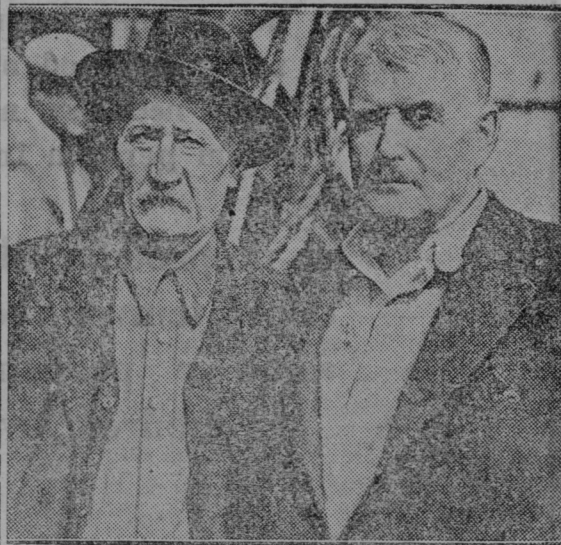
Zaslužen zlatomašnik. V nedeljo, dne 24. jul. je pel v ljubljanski stolni cerkvi zlato mašo v. č. g. prelat Andrej Kalan. Zlatomašnik je od leta 1900 ravnatelj Marijanišča v Ljubljani in je posvetil vse svoje moči vzgoji mladine. Zaslužnemu jubilarantu naše iskrene častitke!

Dva pomenljiva duhovniška jubileja. Dne 19. tega meseca so obhajali na Polzeli pri tamošnjem g. župniku in duh.

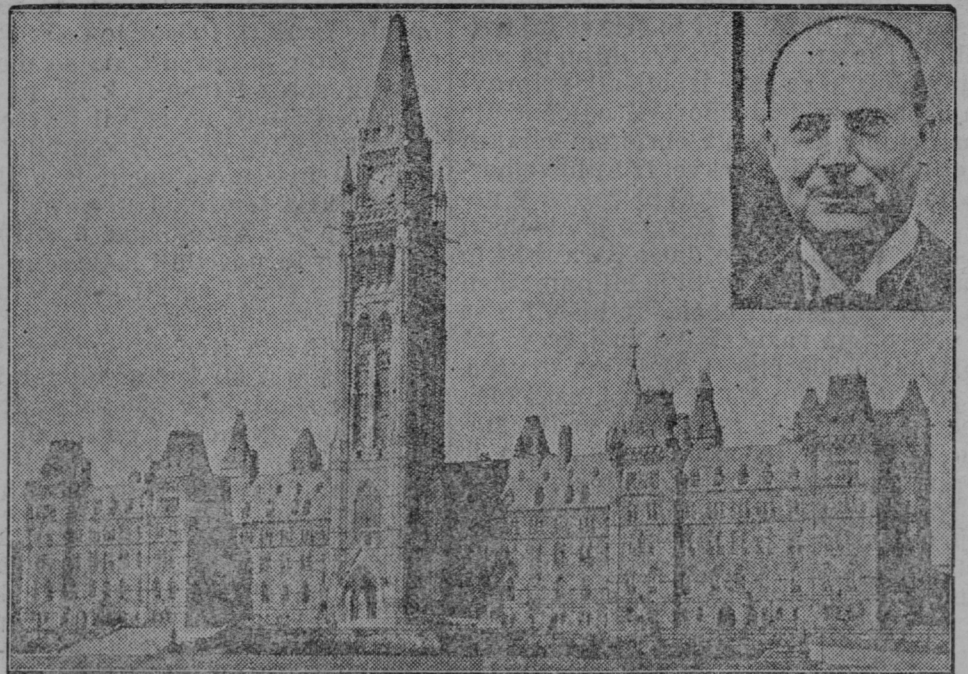
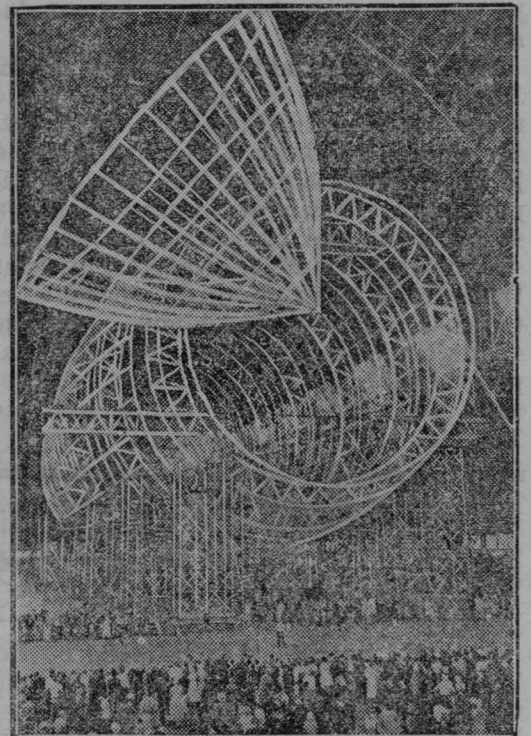
svetniku Jodlu 40 letnico mašništva sledeči gospodje: upokojena celjska profesorja Anton Cestnik in Jožef Kardinar ter dekani Anton Podvinski, dekan v Zavrču, Jožef Weixl, ljutomerski dekan, šmarski dekan Franc Lom in župnik Janez Doberšek, župnik v Sevnici ob Savi in gostitelj jubilarntov g. polzelski župnik Jodl Janez. — Tridesetletnico mašništva so slavili v Mariboru: duhovna svetnika Martin Petelinšek, veroučitelj v Mariboru ter župnik pri Sv. Štefanu Franc Močnik in črešnjevski g. župnik Alojzij Zamuda.

Župnijo Ribnica na Pohorju bo nastopil 1. avgusta g. Alojzij Vrhnjak, dosedaj župnik pri Sv. Petru na Kronski gori.

Kap je zadela g. zlatomašnika in župnika v Št. Lovrencu v Slov. goricah Jo-

Iskalca in najditelja zaklada, ki je vreden 240 milijonov mark. Amerikanski oberst Leckie (desno) in kapitan Whidden (levo). O najdbi zaklada po dolgotrajnem iskanju poročamo v posebnem članku ob koncu lista. — Desno: Največji zrakoplov bodo dogradili v severoameriškem mestu Akron. Orjaški zrakoplov »Macon« bo predan prometu prihodnjo spomlad.

Levo: V severoameriški državi Ohio so upeljali batine za gotove zločine. — Desno: Parlament v kanadskem mestu Ottava, kjer se vrši gospodarska konferenca angleške velesile. Zgoraj kanadski ministrski predsednik Bennet, ki vodi posvetovanja.

žefa Sinka. Njegovo stanje je pri toliki starosti opasno.

Tat, ki je kradel oltarne prte z oltarjev magdalenske cerkve v Mariboru, Janko Rožman, je bil 20. tega meseca od mariborskega sodišča obsojen na 4 mesece strogega zopora in na 2 letno izgubo častnih pravic.

Vlom v tvornico. V noči 20. julija je bilo vlomljeno od neznancev v Mariborsko tekstilno tvornico v Melju. Svedrovci so odnesli 12 omotov razne svile, ki je vredna 5500 Din.

Mlad ubijalec. V mariborske zapore je bil predan 17 letni dninar Franc Rimc, ki je 18. julija zjutraj pogodil z nožem v srce 19 letnega posestniškega sina Ivana Pečovnika v bližini hiše Pavla Mejola na Slivniškem Pohorju. Ubijalec priznava krvavo dejanje, a trdi, da ga je izvršil v silobranu, sicer bi bil on zaboden od Pečovnika.

Brat sunil z nožem brata. V mariborsko bolnico so spravili 44 letnega delavca Ivana Verdника iz Bistrice pri Limbušu, katerega je zabodel njegov brat z nožem v pleča.

S kolom po glavi. V nedeljo, dne 17. julija je nek posestniški sin obdelal s kolom po glavi dninarja Karla Štefane-ta, ki se je zatekel radi hudih poškodb v mariborsko bolnico.

Pri padcu iz avtomobila težko ponesrečil. V Ruperčah pri Sv. Petru pri Mariboru vozi okrajni cestni odbor gramoz v tovornem avtomobilu. Pri tem delu je bil zaposlen tudi Vinko Mešič, ki je padel 22. julija popoldne z drvečega avtomobila na trdo cesto, si prebil lobanjo in obležal v nezavesti. Težko poškodovanega so spravili v mariborsko bolnico.

Gospodarsko poslopje žrtev požara. V Ceršaku pri St. Ilju v Slov. goricah je uničil ogenj 19. julija zvečer posestniku Hernahu gospodarsko poslopje. Pogorelec je bil zavarovan za neznatno vsoto.

Mesto v Maroko v mariborski zapor. Mariborsko sodišče je obravnavalo 20. julija ta-le slučaj: 17 letni Emil Pesoly in isto toliko stari tovariš Franc Lukanc sta prekoračila brez potnih listov našo mejo z ukradenim motornim kolesom. Kolo sta odpeljala nekemu trgovcu v Gradcu in hotela odfrčati v Maroko. Že na meji sta bila prijeta, kolo so jima odvzeli in Pesoly je bil obsojen na tri mesece zopora. Oba obtoženca sta izpovedala, da sta izvršila

FAVORIT najlepših časov -

- časov, katere preživi žena v pazljivem negovanju svoje lepote, je in ostane Elida Favorit milo s svojim nežnim finim vonjem. Isto ohrani polt čisto in jasno ter ji daje naravno svežost in lepoto.

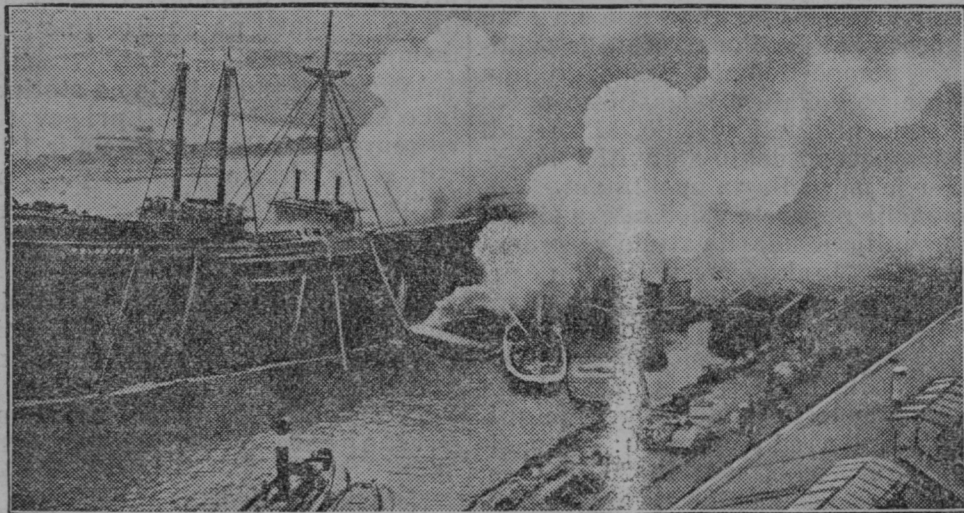
ELIDA Favorit MILO

kaznjivo dejanje pod vplivom filma, kateremu sta se divila v Gradcu.

Požari vsled udara strele. Zadhja sobota, 23. julija, je bila na več mestih usodepolna radi neviht, ki so bile spremljane od udarcev strele, ki so zagnetile požare. Na Zgornji Bistrici pri Slov. Bistrici je uničil požar, ki ga je povzročila strela, gospodarsko poslopje posestniku Šegi. Škoda znaša 80.000 dinarjev in je krita dve tretjini z zavarovalnino. — Isti dan je urezalo v gospodarsko poslopje posestnika Jožefa Miška v Trentovcu. S poslopjem vred so zgoreli pridelki, orodje in še komaj rešenega vola so morali doklati. 40 tisoč Din cenjena škoda je le delno krita z zavarovalnino. Slovenjebistriškim gasilcem gre zasluga, da so obvarovali sosedna poslopja in preprečili večjo požarno nesrečo. — V soboto je pogorela v Prebukovju pri Slov. Bistrici šupa posestnika Leskovarja. — V soboto je udarjalo tudi krog Celja in je užgala strela na Spodnji Hudinji vojaška skladišča sena in ovsu v prejšnjih vojaških barakah.

Pretep s hudimi posledicami. V nedeljo, dne 17. julija je pila moška družba v vinotoču v vasi Destinci pri Sv. Urbanu nad Ptujem. Po polnoči so se odpravili pivci proti domu in srečali skupino fantov iz Levanjcev, s katerimi so imeli obračun radi spora na veselici 3. tega meseca. Med obema skupinama se je razvila prava bitka s koli in drugimi trdejšimi predmeti. Posestnik Tomaž Čuš iz Levanjcev je potegnil nož ter z bliskavico razparal posestniku Francu Hauptmanu iz Destincev trebuh, da so mu izstopila čreva. Nadalje je sunil z nožem v prsa Franca Pukšiča iz Levanjcev ter ranil v meča Vinka Frica iz Destincev. Po strašnem oprasku noža je bilo bitke konec, samo vse okrvavljene ranjence so odpremili k urbanskemu zdravniku in ta je odpasal dva v ptujsko bolnico, kjer so ugotovili, da ima Hauptman smrtno nevarne rane.

Ugotovljen utopljenec. Poročali smo o neznanem utopljenecu, katerega je na-

Požar ladij v belgijski lukli Antwerpen.

Pred 100 leti — dne 22. julija 1832 — je umrl edini Napoleonov sin, Napoleon Franc Jožef Karl, kralj rimski, na dvoru svojega starega očeta v Schönbrunnu na Dunaju.

plavila Drava pri Sv. Marku niže Ptujja. V neznanecu so ugotovili 59 letnega sodarja iz Studencev pri Mariboru, Antona Škamleca. Izvolil si je prostovoljno smrt v Dravi, ker je iskal zaman posojilo.

Rimske izkopine. Pri kopanju jarka za kanal javne bolnice v Ptujju so nalete delavci na rimski denar in na razne druge zgodovinsko važne predmete.

Požar povzročil pol milijona dinarjev škode. V nedeljo, dne 24. tega meseca ob pol treh zjutraj so pogorela iz neznanega vzroka tri poslopja Denggovega stavbenega podjetja v Ptujju. Zgorele so velike zaloge lesa, mizarstva delavnica z opremo in velike količine raznega žita. Požrtvovalni gasilci so preprečili še večjo nesrečo. Škoda znaša pol milijona Din.

Smrtna nesreča inženjerja. Pri preizkušavanju novega kotla v Vošnjakovih tovarni v Šoštanju je dobil inženjer Viljem Frings 15. julija smrtnonevarne opekline, katerim je podlegel 20. julija v slovenjgraški bolnici.

Kozolec je pogorel v nedeljo, dne 17. julija posestniku Brezovniku, po domače Hrastniku v Lokovici pri Šoštanju. Zgoreli so letošnji žitni pridelki, krma in gospodarsko orodje. Zavarovalnina zopet le delna.

Smrtnonevarno je bil poškodovan z nožnim zabodljajem v prsa Ivan Teržan iz Velike Pirešice pri Celju.

Hlodec je zlomil nogo 28 letnemu posestniškemu sinu Antonu Zdolšekcu v Podgorju pri Št. Jurju ob južni železnici. Poškodovanega so spravili v celjsko bolnico.

Vsled padca s skednja umrl. Posestniški sin Ivan Vrabič iz Skorna pri Šoštanju je padel tako nesrečno s skednja, da je vsled notranjih poškodb izdahnil 18. julija.

Gospodarsko poslopje je uničil ogenj posestniku Černelcu v Pavlovi vasi v župniji Pišece.

Prostovoljno v smrt. V noči 18. julija sta se pognala v Savo s Potiorekovega mosta pri Zagorju 29 letni pismonoša Anton Kmet in njegova ljubica Antonija Mlakar, oba iz Trbovelj. Vzrok dvojnega samomora je nesrečna ljubezen.

Utonil je 19. tega meseca v Savi v Sevnici Franc Kolar iz Podvrha v župniji Zabukovje.

Več vlomilcev pod ključem. Pred nedavnim časom je bilo izpuščenih iz mariborske kaznilnice po prestani kazni več poklicnih tatov ter vlomilcev. Komaj so bili na svobodi, so se razkropili po celi Sloveniji in ogrožajo v noči tuje imetje s tatvino in vlomi. Krog Ljubljane, na Gorenjskem in po Dolenjskem je bilo izvršenih v zadnjem času nad 100 vlomov, ki gredo na račun izpuščenih kaznjencev. Orožniki so zopet predali v ljubljanske zapore proslulega nepridiprava Franca Klemena, njegovega znanca in pomagača Tržačana Julija Goloba in 27 letnega krojaškega pomočnika Viljema Kodeljo iz Oberhausna na Nemškem. Prijet je tudi Franc Žagar, ki je prestal pred nedavnim daljšo kazen in se je preživljal v zadnjem času z vlomi, ki so mu vrgli tisočake. Izdala ga je baharija z denarjem.

Roparski napad pri belem dnevu. Dne 18. julija sta se podali na sprehod na

Golovec dve Ljubljanki: vdova, 51 letna Marija Čeč in 29 letna uradnica Mičika Ogrin. Na Golovcu so ju napadli trije mladoletni in brezposelni fantini, ki so iztrgali med davljenjem Čečevi ročno torbico s 150 dinarji. Ljubljanska policija je prijela enega nepridiprava, ki je prišel pred kratkem iz poboljševalnice, druga dva pa se še klatita nekod po Dolenjskem.

Za krvavo dejanje eno leto navadnega zapora. Letos 10. maja je ustrelil čestiar Sotlar z lovske puške v krčmi pri Sv. Križu nad Litijo svojo ljubico Rozalijo Šinkovič. Ustreliti je hotel še sebe, a se je slabo zadel. Pri sodni razpravi 19. julija pred ljubljanskim kazenskim senatom je Sotlar priznal, da je ustrelil Šinkovičevo, ker ga je prosila, naj jo ubije in nato je še hotel končati sebi življenje radi nesrečne ljubezni. Sotlar je bil obsojen kot oče 5 nepreskrbljenih otrok na eno leto navadnega zapora in se mu všteje v kazen preiskovalni zapor od 27. junija.

Pri belem dnevu odnesla 40.000 Din. Dne 23. julija dopoldne sta odnesla dva brezposelna neznanca v Ljubljani na Ilirski ulici iz stanovanja knjigovodke Marije Roter in njene sostanovalka Marije Jeglič gotovine in zlatnine za 40 tisoč Din. Vlomilca sta izginila neznan kam.

Po štirih letih esumljeni umora. Veliki teden 1928 je zginil na nepojasnjen način 20 letni hlapec Janez Tomažič, ki je služil pred izginutjem pri posestniku Blažu Bradachu v Avstriji in se je ukvarjal s tihotapstvom krog Tržiča in Kranja. — Janezovo truplo so našli šele po dveh letih v avgustu 1930 na posestvu barona Borna pri Sv. Ani nad Tržičem. Le s težavo so dognali, kdo da je neznanec. Sedaj so zaprli štiri tihotapce, ki so bili na veliko soboto, dne 7. aprila 1928 na vrhu Košute, kjer so srečali Tomažiča, ki je bil tudi založen s tihotapsko robo. Tomažiču so baje preiskali obleko, mu odvzeli denar in ga pahnili v prepad. Aretirani danes taje dejanje in pravijo, da je strmoglavil Tomažič v pijanosti v globočino, a oni niso naznanili nesreče iz strahu pred finančno stražo. Preiskava bo umor že pojasnila in dognala krivce.

Smrtna nesreča. Dne 19. julija je kuhala 45 letna služkinja Ana Iler v stanovanju novomeškega advokata Grosa čistilo za parketna tla. Ker je v čistilo bencin, se je zmes vnela in plameni so švigili v služkinjo, ki je bila na mah liki goreča baklja. Ponesrečeni je prihitela na pomoč domača gospa, ki ima opekline po rokah, a pogasili so ogenj na pomoč prihiteli sosedje, ki so tudi strašno opečeno deklo spravili v bolnico, kjer je pa podlegla opeklinam.

Domačija pogorela vsled udara strele. Dne 18. julija je udarila strela v skedenj posestnika Jankoviča v Srečju pri Šmarjeti v bližini Novega mesta. Radi močnega vetra je preskočil ogenj še na drugo gospodarsko poslopje, ki je pogorelo. Vnela se je tudi z opeko krita hiša, vendar to so še oteli. Ogenj je uničil s poslopji vred Jankoviču: krmo, žito, poljsko orodje, sode in 20 hl vina. Škoda je krita le z delno zavarovalnino.

Smrtna nesreča. Pri izkopavanju peska je 15. julija smrtno ponesrečil v Stru-

gah na Dolenjskem 25 letni Anton Hren. Nenadoma se je usula na delavca tako težka plast zemlje, da mu je strla prsni koš.

Mariborsko Muzejsko društvo je izdalo izvestje, kjer so lepo in zanimivo opisane toplice in slatine na Slov. Štajerskem.

Lepo perilo je ponos vsake gospodinje. Dobro platno se dobi zelo poceni pri Stermecki v Celju.

Morska kača.

O morski kači nam je ohranilo ustno izročilo to-le: Leta 1808. se je pognala na suho ob enem izmed atlantskih otokov kači podobna morska žival. Kača je bila dolga 56 čevljev in 12 pa debela. Zmerili so jo ter opisali in tako je znano, da je imela glavo, nekateri so celo trdili, da so videli nosnice. Po hrbtu jej je rasla ščetinasta griva do repa. Opaziti je še bilo par plavut ali nog. Koža je bila gladka, siva ter brez luskin.

Nekako istočasno je opazoval župnik enako žival pri otočju Hebridov zapadno severno od Angleške. Dvignila se je visoko nad valove, da je bilo razločiti eno oko. Duhovnik se je prestrašil pošasti in je veslal proti obali. Ko je bil v enaki razdalji od kače in obali, je prva dvignila glavo iz vode za trenutek, pa se je takoj zopet potopila. Njeno obnašanje je kazalo na to, da hoče preganjati čoln, radi tega je napel veslar vse moči, skočil iz čolna na suho in splezal na bližnjo skalo. S skale je videl, kako se je pognala pošast iz vode naravnost proti čolnu, zopet dvignila glavo, se trudila na vso moč, da bi se izkotala iz zaliva v odprto morje, kar se ji je slednjič vendarle posrečilo.

Avgusta leta 1817 so opazovali v luki Gloucester v Severni Ameriki kači podobno žival, ki je bila izredno velika ter nagla. Na površino se je prikazovala le ob mirnem ter čistem morju. Izgledala je liki veriga iz enega za drugim spojenih sodov, katere je gugala voda sem in tja. Očividci so cenili žival na 90 čevljev dolžine, glava je bila podobna oni od kače klopotače, a velika kakor konjska. Po nekem drugem poročilu bi naj bila ta kača dolga 120 čevljev, bi naj bila imela 30 do 40 grbastih oteklin, od katerih je bila vsaka tako velika kakor sod. Telo je bilo temno rjavajo, glava je bila dolga 6 do 8 col. Nikdo pa ni opazil na kači oči, ne grive in nosnic.

Avgusta 1819 je videlo na stotine oseb tako kačo v bližini obali pri severoameriškem mestu Boston. Imela je 13 grbastih vijug, držala je glavo po koncu in njene oči so bile bodeče.

Leta 1833. je omenjalo morsko kačo ameriško časopisje.

Leta 1837, s pričetkom pasjih dni, so videli morsko kačo pri Norveškem. Preplašeni ribiči so cenili pošast na 800 komolcev.

Tudi leta 1846 bi se naj bila ista strašna kača prikazala ob norveški obali.

Nemški naravoslovec dr. Koch je izkopal v severoameriški državi Alabama okostje neke bajne živali, katero je na-

zval vladarja voda. Okostenjak ima podobnost z opisi, ki se tičejo žive morske kače.

V novejšem času z brzovom, telefonom in podmornicami, z radiom, aeroplani in Zeppelini pa še nikdo ni zadel na grozno morsko kačo.

Sadna razstava v Mariboru?

V letošnji 29. številki tega lista si je nekdo, ki se ni podpisal, dovolil s kolum udrihati po Kmetijski podružnici Maribor in okoliš in po tukajšnji Vinarski in sadjarski šoli, ker doslej nista kazali zanimanja za prireditve sadne razstave v Mariboru in ju poziva, naj letos popravita, kar sta zamudili. Če bi se bil pisec spomnil Sadjarske in vrtnarske podružnice v Mariboru, bi tudi tale dobila par udarcev; zato se prej imenovanima pridružuje v naslednjem odgovoru.

Naša pokrajina danes glede sadja ni več neznana, kakor je bila še pred nedavnim; pozna jo malone vsa Evropa in celo Amerika. Vsak se utegne spomniti, da so pred dvema letoma inozemski kupčevalci sadja že poleti prišli k nam gledat, kako se kaže sadna letina. In tudi letos so, kakor hitro se je pri nas začela kazati sadna letina, prišli Nemci, Nizozemci in Američani, da se prepričajo, kaj in koliko glede sadja naš svet obljubuje. Danes nam torej ni več treba tujce opozarjati na naše sadje; zato pa nam sadne razstave, ki ima zgolj reklamno svrhu, ni več treba. Danes naj je glavni smoter naših sadjarjev organizacija vnovčevanja ter pravilno obiranje, sortiranje in vkladanje sadja. Doba, v kateri so sadne razstave imele smisel, je hvala Bogu za nami.

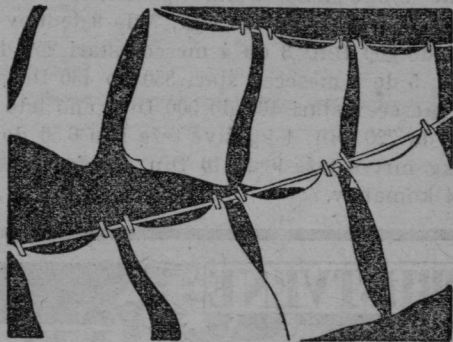
Sadnih razstav pa tudi z ekonomske-

ga stališča ni brezpogojno priporočati. Dolgotrajne priprave stanejo poleg ogromnega dela ogromno denarja, ki ga pa danes ni in v sedanjih razmerah tudi ni pričakovati. Povsod, kjer so zadnji čas priredili večjo sadno razstavo, kakor na primer v Ptuj, zatrjujejo, da niso dosegli niti zdaleka pričakovanega uspeha ne v moralnem in tudi ne v kupčijskem oziru; razstave so vključno podporam večinoma končale z denarnimi primanjkljaji. Nemci so sadne razstave skoraj popolnoma opustili, pač pa mislijo na sadne sejme. Predočimo si, koliko bi taka razstava stala v Mariboru. Kjer je okoliš majhen in so združnični člani v bližini razstavišča, dovršijo priprave za razstavo malone tile sami, torej skoro brez stroškov; tudi prostor navadno ne stane nič, ker ga daje šola. Docela drugačne razmere so v Mariboru. Kmetijska podružnica ima svoje člane do malega v približno štiridesetih občinah izven Maribora. Tudi Sadjarska in vrtnarska podružnica ima večji del svojih udov na kmetih. Kako naj pomagajo tile razstavo pripraviti? Vinarske in sadjarske šole pa se ne more k temu delo vpreči; šola ima svojih poslov dovolj in zlasti v jesni ima strokovno osebje poleg vsakdanjih dolžnosti s prirejanjem raznih tečajev na zavodu in predavanji na kmetih dela čez glavo. Za pripravo sadne razstave v Mariboru bi se torej moral vsak korak, vsak prijem, vsaka deska, skratka vse plačati. In koliko bi stal prostor? V poštev more priti le dvórana Union.

Iz navedenih vzrokov Kmetijska podružnica, sadjarska in vrtnarska podružnica in Vinarska in sadjarska šola ne morejo zagovarjati misli, da bi se letos v Mariboru priredila sadna razstava. Sicer se pa svojih dolžnosti do sadjarjev dobro zavedajo, kar njih sedanje delovanje dovolj dokazuje.

Za Kmetijsko podružnico Maribor in okoliš: Gabriel Majcen, tč. načelnik. Za Vinarsko in sadjarsko šolo ter Sadjarsko in vrtnarsko podružnico za Maribor in okoliš: Josip Priol, ravnatelj.

**"Dobro ohranjeno je
-perilo!" - seveda če je
oprano z Gazelo!**

TERPENTINOVO - MILO

GAZELA

peres res lepo belo

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 23. julija so pripeljali šepharji 10 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12 do 14 Din, iste cene je bila tudi slanina. Kmetje so pripeljali 16 voz sena po 55 do 80 Din, šest slame po 50 do 60 Din, 12 voz krompirja po 1.50, 9 čebule po 3 do 4.50 Din (česen 8 do 12). Zelje 1 do 3, kumarce 0.50 do 2 Din. Pšenica 1.75, rž 1.75, ječmen 1 do 1.25, oves 1 do 1.25, koruza 1.50, proso 1.75, ajda 1.25, fižol 2 do 2.50, grah 2 do 3 Din. Bili so na trgu trije vozi zelenjave iz Varaždina, ki je bila večinoma razprodana. Cene so padle za 0.50 pri kg. Kokoš 18 do 30 Din, piščanci 18 do 60 Din, raca 15 do 20 Din, gos 30 do 50 Din, puran 35 do 60 Din. Celi orehi 5 do 6 Din, luščeni 16 do 18 Din. Paprika 0.25, hren 6 do 8, karfijola 0.50 do 2, kisllo zelje 4 Din. Buče 2 do 3, endivija 0.50 do 1, glavната solata 0.50 do 1 Din. Gobe 1 do 2 Din, borovnice 1 do 1.25, maline 5, grozdčičje 2 do 3 Din. Črešnje 4 do 6, marelice 8 do 12,

Dežela brez dolgov.

Na naši materi zemlji, ki vedno bolj propada radi vsakojakih kriz, je vendarle še dežela, ki je celo v sedanjem težavnem času brez pare dolga. Ta na celem svetu edino še nezadolženi raj je polutok Alaska na severu Kanade. Alaska nima »ne enega dolarja dolga«, je izjavil pred kratkem zastopnik Alaske, James Wickersham na kongresu severoameriških Zedinjenih držav. Alaska pozna promet in trgovanje le z gotovino. Državni proračun je v najbolj sigurnem ravnovesju. Kdor nima denarja v blagajni, tudi ne more trgovati. To načelo je vnešeno v ustavo Ala-

Januš Golec:

Trojno gorjé.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvaških pradedov.

31

(Konec.)

Pogostoma je obiskovala lesičke kovačnice. Najboljši mojstri so izdelovali iz njenega zlatega turškega plena obljubljeni darove za Marijina svetišča. Bila je že javna tajnost, da se bodo vršila med obema Gospojnicama velika romanja v zahvalo za zmago nad Turki. Na romanja je bil vabljen s prižnic podružnic prажupnije Pilštajn priprosti kmečki narod. Obisk božjih poti je bila tedaj srčna potreba zahvale pomoči kristjanov — Mariji.

Na Veliko Gospojnico leta 1593. je bila zahvalna procesija iz Pilštajna k naši ljubi Gospej v Zagorju. Naroda je bilo kakor mravelj. Ljudje v spokornih oblačilih so molili na glas, prepevali Marijine pesmi in pod nebom je stopala duhovščina, ki je nosila na svilnatih odejici žezlo iz čistega turškega zlata za zagorsko Mater božjo. Med Marijinimi častilci je bila seve tudi organi-

zatorica javne zahvale Mariji — Ema kot spokornica. Po pridigi o zmagi nad Turki, s katero so bili proslavljeni po Emi tudi spodnji kraji, je bila slovesna sv. maša. Med sv. daritvijo je bilo podarjeno Marijinemu kipu zlato žezlo s prošnje, naj vlada odslej nad slovensko-hrvaškim narodom mesto mohamedanskih Turkov — pomoč kristjanov — Marija!

Verniki so plakali na ves glas, ko so se priznavali z navdušenjem za Marijine podložnike.

Še slovesnejše od zagorske procesije je bilo zahvalno romanje k žalostni Materi božji na starih gorah nad Podsredo. Tukaj sta bili obenem dve pridigi: ena znotraj in druga zunaj. Propovednika sta razlagala romanjem trojno gorje, ki je obiskalo v zadnjih desetletjih slovenski in hrvaški narod. Slikala sta v ganljivih besedah upravičeni kmečki upor, ki je bil udušen z mečem domače gospode. Spominjala sta zbrane množice na strahovito morilko kugo, ki je zapustila te kraje le na Marijino priprošnjo. In zlo vseh zla je krvolok Turek, katerega je strla pomoč kristjanov — Marija. Trojno gorje, ki je privijalo Sloven-

hruške 6 do 10, jabolka 6 do 10, breskve 8 do 16 Din. Mleko 2 do 3, smetana 10 do 12, surovo meslo 20 do 26 Din. Jajca 0.50 do 0.75, med 14 do 20 Din.

Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem dne 22. julija 1932 je bilo pripeljanih 172 svinj; sene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 70 do 120 Din; 7 do 9 tednov stari 185 do 200 Din; 3 do 4 mesece stari 250 do 320 Din; 5 do 7 mesecev stari 350 do 430 Din; 8 do 10 mesecev stari 460 do 500 Din; eno leto stari 650 do 720 Din; 1 kg žive teže Din 6.50 do 7.50; 1 kg mrtve teže 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 144 komanov.

DEKLIŠKI SHOD V NAZARJU.

Čim bolj se bliža 7. avgust, tem večje zanimanje vlada za naš dekliški shod. Dekleta so širom naše dekanije, pa tudi po sosednih krajih pripravljajo, da bo shod 7. avgusta takšen, kakor zasluži spomin na velikega ljudskega učitelja in vzgojitelja škofa Slomškega. Cerkvena prireditev začenja ob 10. uri v cerkvi Matere božje v Nazarju. Kot cerkvena govornika nastopita predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec in g. kanonik Časl, škofijski voditelj Marijinih družb. Na izvincerkvenem zborovanju bo govorila gospa ravnateljica Antonija Štupca Dekleta Marijinih družb, dekliških zvez in vobče dobra, poštena slovenska dekleta, pridite, da veličastno proslavimo Slomšekov spomin!

Krščanska ženska zveza v Mariboru naznaja cenjenemu občinstvu, da priredi v nedeljo, dne 7. avgusta v Mariboru na Trgu Svobode veliko dobrodelno tombolo v prid »Domu revežev«.

Remšnik. Drugi gospodinjski tečaj gre h koncu in za sklep priredi Bralno društvo proslavo v nedeljo, dne 31. julija po večernicah nekako ob 4. uri popoldne. Obeta se pouk in zabava v obilni meri, zato pridite, četudi imate svoj dinarček že drugam namenjen. Zjutraj ta dan bo v cerkvi lepa slovesnost, popoldne pa v

župnijski uti. Zob za zob! Zob stiske nas grize, a moč izobrazbe in vzgoje jo preganja, če znamo razmere prav preživeti!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Katoliško prosvetno društvo »Zarja« pri Sv. Lenartu v Slov. goricah uprizori v nedeljo, dne 7. avgusta po večernicah v dvorani Narodnega doma pri Sv. Lenartu v Slov. goricah ganljivo igro v treh dejanjih »Pri kapelici«. Vabimo očete in matere, fante in dekleta, kakor tudi vse prijatelje sosedne, da si ogledate: matere in očetje, kako naj vzgojite svoje otroke, fantje in dekleta pa da bi posnemali v svojem življenju v igri pokazano vzorno fantovsko in dekliško življenje. Torej v polnem številu na svidenje. Bog živi!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Katoliško prosvetno društvo pripravlja za svojo 25 letnico dne 21. avgusta tega leta ljudsko igro »Miklova Zala«. Natančnejši spored še homo objavili!

Negova. Prosvetno društvo priredi dne 31. julija popoldne ob 3. uri lepo igro »Bele vrtnice«, štiridejanka, in predigro »Berači«. Prav lepo vabimo naše prijatelje iz domače ter sosednjih župnij, da se sigurno udeleže. Igra je tako napeta, obenem pa tako zanimiva, da bo vsakemu, kateri bo pazljivo sledil, ostala v trajnem spominu; onim pa bo res žal, kateri ne bodo prišli pogledat. Nastopi čez 30 oseb. Nastopil bo tudi pevski zbor pod vodstvom g. organista Mirka Hajnšiča, med odmori pa svira domači tamburaški zbor. Vabijo se tudi sosedni tamburaški zbori. Vstopnina je nizka, da zaradi nje pač vsak lahko pride pogledat. Zato vljudno vabljeni vsi!

Gornja Radgona. V nedeljo, dne 7. avgusta priredi Prosvetno društvo pri Sv. Benediktu v Slov. goricah izlet v Gornjo Radgono. Ob tej priliki bodo tamošnji igralci uprizorili ob treh popoldne v posojilniški dvorani krasno igro: »Sultan in njegova hči«. Igra je polna krasnih, v srce segajočih prizorov. Povsod, kjer se je uprizorila, je zapustila globok utis. Mirno lahko rečemo, da kaj takega v Gornji Radgoni že dolgo nismo videli. Zato opozarjamo že sedaj, da ne zamudite prilike, ogledati si to krasno igro.

Polzela. Dramatični odsek Katoliškega prosvetnega društva na Polzeli priredi v nedeljo, dne 31. julija tega leta v Prosvetnem domu igro »Pri belem konjičku«, veseloigra v treh

dejanjih. Gostuje in igra glavno vlogo g. Janko Novak, priznani komik Ljudskega odra v Ljubljani. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 7, 5 in 3 Din. Vljudno vabimo. Bog živi! Vstopnice v predprodaji pri g. Cizej.

Ceršak pri Št. Ilju. Dne 19. julija popoldne je strela med hudo nevihto zažgala veliko gospodarsko poslopje posestnika Avgusta in Ane Hernah. Ker je bilo vse s slamo krito, je bilo vse naenkrat v plamenih. Rešili so z velikim naporom komaj govejo živino. Celo poslopje s premičninami vred je postalo v pol uri žrtev plamenov. Zgorelo je vse letošnje seno, stroji, stiskalnica, vozovi, vinska posoda in vse poljedelsko orodje. Škoda je ogromna, a je krita le s 6000 Din. »Vzajemna zavarovalnica« je takoj poslala na pogorišče cenilca in škodo tudi pošteno cenila in plačala. Povdarjamo, da so sosedje z nadčloveško močjo gasili in tako preprečili, da se požar ni razširil še na hišo in sosedna poslopja. Da je med našim ljudstvom še hvala Bogu mnogo prave krščanske ljubezni do bližnjega, je tudi dokaz, da so na pobudo g. župana Hercoga sosedje takoj prve dni po požaru začeli brezplačno dovažati gradbeni material.

Sv. Marjeta ob Pesnici. V petek, dne 15. julija so naši zvonovi oznanili pretužno vest, da nas je za vedno zapustila naša dobra sosedinja Antonija Marko, žena uglednega posestnika in mnogoletnega občinskega svetovalca g. Antona Marko. Po celi župniji in tudi daleč izven nje je bila znana kot globoko verna, skrbna in gostoljubna gospodinja, ki je tudi v hudi vojni dobi, ko je bil njen mož odpoklican na vojsko, s svojo skrbnostjo in spretnostjo znala vzdržati domače gospodarstvo v najboljšem stanju. Kljub svoji starosti 58 let je bila še vedno prav mladostnega izgledanja in si je s svojim blagim srcem pridobila povsod le prijatelje, Zelo dobrodošla ji je bila osobito šolska mladina, ki ob raznih prilikah ni smela mimo njene hiše, kjer ji je blaga pokojnica nudila vedno pri srčen sprejem. Hvala ji za to. Ravno pred le-

ce in Hrvate do obupa, je pozabljeno, pregnano in premagano po zaslugi kmečke junakinje Eme, ki je posredovala med Marijo in tlačnim narodom. Ob času najhujšega divjanja kuge je bila storjena v tem hramu žalostne Matere najsvetejša zaobljuba. Ema se je bila zavezala s prisego na sv. evangelij, da bo storila v slučaju Marijinega uslišanja za krščanski svet nekaj izredno velikega. Marija je pomagala v kužni stiski, izkazala se je kot pomoč kristjanov z zmago nad Turki in danes prejme izpolnitev zaobljube: krono iz turškega zlata z dragocenimi rubini.

Slovesno kronanje starogorske Matere božje je iztiskovalo vsakemu romarju obilne solze najtoplejše zahvale oni, ki je bila vsikdar mati tlikanj stiskanega kmečkega naroda.

Težek prstan iz turškega zlata in z velikim draguljem je bil podarjen v slovesni procesiji kipu Matere božje na Gorah nad Št. Petrom v Leskovcu.

Emin turški plen je bil razdeljen oni, kateri je šla zahvala za pozabljenje krvave udušitve kmečkega punta, za odvrnitev strašne kuge in za

odločilno zmago nad Turki — pomoči kristjanov — Mariji!

Na Gorah nad Št. Petrom še vidiš danes na steni na žreblju težke železne okove, kakor so jih uporabljali v onih časih, ko se je razlivalo nad našimi pradedi v tej povesti opisano trojno gorje. Železne okove je bil pripravil Hasan paša za viteza Pavla, ker se je bil proslavil z zmago nad turškimi begi na ravni pred sisačko trdnjavo. Krvolok je bil uverjen, da se bo sigurno polastil Siska in z njim vred tudi orjaka Pavla, ki bi najkrasil Hasanov zmagoslavni sprevod po Carigradu v težkih verigah. Pa dolgoletna šiba slovensko-hrvatskih dežel Hasan paša se je uračunal glede odločilne zmage nad kristjani kakor le malokateri vojskovodja. Za krščanskega viteza nalašč pripravljenih okovov ni nosil nikdo. Še danes straši to starodavno turško železje s stene svetogorske romarje in jim kliče v spomin, da je Marija bila in ostane: Pomoč kristjanov!

Pilštajnska deviška junakinja Ema je živela po natanko izpolnjeni zaobljubi še dokaj let na glasu, da je mati vseh revežev na okrog in svetni-

ske, ki strogo prepoveduje dolgove preko davčnih dohodkov. V Ameriki ima Alaska najmanjše davke. Združene države so kupile ta raj od Rusije za 7.2 milijona rubljev. Celotni tedanji svet je bil prepričan, da meri nakup na blaznost. Razvoj pa je dokazal, da je bila to ena najbolj dobičkanosnih kupcij. Združene države so naložile po nakupu za Alasko 156,959.000 dolarjev. Omenjena svota predstavlja danes vrednost 2501 milijonov dolarjev.

Most čez morsko ožino.

Kmalu potem, ko je bil otvoren orjaški most pri Sydneyju v Avstraliji, ki tehta 40.000

tom dni, lani tega časa, je pokojnica in z njo cela njena rodbina doživela izredno radostni dogodek: Po dolgih 36 letih se je sešla s svojo sestro, ki jo je ob strani svojega soproga prišla obiskat iz daljne Amerike. Nikoli ne bom pozabil prizorov tega otroško veselega snidenja, nikoli mi pa zlasti ne gine iz spomina prizor njune ganljive ločitve, res, kakor da sta slutili, da se vidita zadnjič v življenju. V zadnjih mesecih je začela vidno slabeti in bolehati, a skrivala je svoje boli do skrajnosti ter jih Bogu udano prenašala z neverjetnim samozatajevanjem. Kako spoštovana in priljubljena je bila med nami, je najbolj dokazal v nedeljo, dne 17. julija njen tako veličasten pogreb, kot ga v naši župniji nismo videli že več let. Pod perniškimi hribom se je tje čez dragučovske travnike zgrnila skoraj do Sv. Marjete segajoča vrsta pogrebecev, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, cerkveni pevci pa so ji zapeli dve ginljivi žalostinki. Blaga sosedinja Tonika! Prijeten dom, ki sta si ga z užaloščenim možem in rodbino tako ljubko in lepo uredila pred nekaj leti, si uživala le kratko. Vsemogočni Te je hotel rešiti težkih zemeljskih muk in odpoklical Te je v svoj rajsko lep in večno mirni dom! Celi Markovi rodbini in sorodnikom naše globoko občuteno sožalje! Pokojnici pa: Z Bogom! Mirno sosedinja spavaj in pokoj nebesi Te obdajaj!

Jarenina. Svetovna sprehajalka je potrkala na duri ter nam nepričakovano iztrgala iz naše sredine dne 16. julija našega dragega očeta in ljubega moža Jožefa Karnet v starosti 68 let. Bolezen, vsled katere je umrl, je bila kratka, a tem bolj huda in bridka. Upamo, da se mu je spletla krona v nebesih, ker je bil zelo potrpežljiv do zadnjega izdiha. Pokopali smo ga 18. tega meseca na jareninsko pokopališče. Tem potom se najiskrenejše zahvaljujemo č. g. kanoniku in g. kaplanu, ki sta nam dragega rajnega spremila na njegovi zadnji poti in vsem drugim, ki so ga za časa njegove boleznitolažili in mu izkazovali sočutje z molitvijo in šopki.

Sv. Miklavž na Dravskem polju. Že dolgo se ni pisalo v Vašem cenjenem listu iz naše občine Sv. Miklavž na Dravskem polju, pa saj se tudi ne dogajajo pri nas kake znamenitosti, smo pač skromni poljedelci, katerim se nikdar, posebno pa v današnji svetovni krizi sreča in

veselje ne smehljata. To leto nam bode pa še šiba božja suša pograbila in uničila deloma poljske pridelke, predvsem pa živinsko krmo, da nam bode še edini up — živinoreja — uničen. — Dne 18. tega meseca se je dogodil v gozdu med Sv. Miklavžem in Hočami predrzen roparski napad. 19 letna hčerka železničarja Režika Hazabent se je peljala ob petih zjutraj skozi omenjeni gozd v Hoče k svoji sestri. V sredini gozda skoči nenadoma neznan moški pred njo, potegne jo s silo s kolesa (peljala se je namreč s kolesom) z besedami: »Denar sem, ali pa tvoja smrt!« Ker seveda ni imela mnogo denarja, prosi reva, naj jo pusti. Neznanec pa odgovori: »Denar hočem, če ne več kot tri dinarje!« Ponovil je grožnjo, in sirota mu je izročila 10 Din, katere je imela pri sebi. Nato je predrznež izginil v gozdu. Pač žalostna slika današnjega časa.

Negova. Smrt neprestano žanje. Zadnjič smo poročali o smrti Marije Mavrič. Takoj drugi dan, dne 11. julija, pa smo v velikem številu spremili na zadnji poti najstarejšega farana Blaža Vogrinec iz Radvenskega vrha. Dosegel je lepo starost 93 let. Kaj rad je dobri starček pripovedoval svoje življenjske dogodljaje. Saj je tudi marsikaj doživel v teku svojega življenja. — V soboto, dne 16. julija je smrt nenadno zahtevala novo žrtev. Srčna kap je zadela 70 letnega Antona Kralja iz Negovskega vrha. Rajni je bil velika dobričina, povsod, kamor je prišel, je bil dobrodošel vsled svoje šaljivosti. Večni mir njegovi duši! — Vinogradi lepo obetajo, a kaj, ko pa so kleti polne še starega vina. Da se vsaj nekoliko odpomore tej vinski preobilici, je več posestnikov odprlo vinotoče, kateri so pa vkljub suši, ki vlada v žepih, precej polni. Zlasti mladina prednjači. Zgodilo se je že, da so si skočili takšni vinski bratci v vinjenosti v lase. Tudi ženske se ga včasih preveč nacukajo. Ljudje božji, pamet! Preveliko pijančevanje ne prinaša nič dobrega.

Sv. Anton v Slov. goricah. Tukaj smo pokopali vzorno družbenico ter dolgoletno članico predstojništva deklishe Marijine družbe, 37 let staro Močnikovo Franco iz Cogetinec, ki jo je Bog po enoletni boleznitolažil k sebi. Bila je žrtev sestriinske ljubezni. Lani maja je namreč umrla na jetiki njena mlajša sestra Anica. Franca ji je z vso ljubeznijo in požrtvovalnostjo stregla, se pri postrežbi prehladila ter tu-

MR. BAHOVEC

Planinka čaj

Bahovec je edini in najboljši regulator za čiščenje in obnovo krvi.

Zavitek Din 20.— v apotekah. 841

PLANINKA ZDRAVILNI ČAJ

di nalezla jetike. Sprevod je vodil ob asistenci domačih dveh dušnih pastirjev ter č. g. dekana Gomilška njen brat č. g. dr. Vinko Močnik, profesor bogoslovja v Mariboru. Vse sočustvuje s težko prizadeto Močnikovo rodbino, posebno s staro mamico, ki je v enem letu izgubila dve pridni hčerki. Obe sta bili pridni, a pokojna Franca je bila pa naravnost svetniško vzorna. Kot tako jo je tudi opisal in postavil za vzgled vsem dekletom, posebno še Marijinim družbenicam č. g. dekan Gomilšek od Sv. Benedikta v Slov. goricah. Blagopokojna Franca je bila bratu na domu za gospodinjo. Vendar je minil malokateri dan, da bi ne bila pri sveti maši in pri svetem obhajilu, posebno po zimi. Pa tudi pri prosvetnem delu se je udejstvovala. Bila je svojčas predsednica abstinenčnega odseka, bila vaditeljica Orlic, pomagala pri igrah in ob novem letu je dostikrat s tovarišico od hiše do hiše agitirala za dobre časopise. Bila je tudi pisateljica v malem, ki je dekletom za razne prilike pisala govore, dvogovore itd. Opisala je tudi svoje potovanje v Šmarje pri Jelšah. Pisala je tudi dnevnik, iz katerega se zrcali njena čista in lepa duša! Draga Franca, počivaj mirno! Staro mamico, oba brata in sestro pa naj tolaži Bog!

Podgradje pri Ljutomeru. Majhna vas, ki je oddaljena pol ure od Ljutomera in se razprostira ob vznožju gradu, ki stoji sedaj nov sezidan na precej strmem griču, ki ga pokriva gozd. V starih časih so grad imenovali Dolnji grad. V njem so bivali grofje, ki so imeli v posesti pokrajine daleč naokrog. Pod tem gradom so našli v preteklih stoletjih sliko Matere božje na drevesu. Po preiskovanju, odkod da pride ta slika v gozd, niso mogli ugotoviti drugega, kakor da hoče imeti Marija kapelico. Najprej so postavili majhno kapelico, ki je bila posve-

stotov in se vzpenja skoro nad 2700 čevljev širok prepad, so že začeli v Italiji spravljeni na dan misel o premostitvi morske ožine pri Messini. Most bi vezal celino s Sicilijo, odnose s krajema Pazzo in Ganzirri. — Zgradba bi bila viseči most, ki bi bil dolg skoro eno miljo in pol. Most bi imel dvojni tir za železnico, avtomobilsko cesto, pot za voze in okrajek za pešce. Načrt so napravili tako premišljeno, da bi bil most v slučaju vojne popolnoma zaščiteno tako proti napadom iz zraka, kakor tudi proti napadom s kopnega ali z morja.

Moderni kulturonošci.

Za kulturne in močeno izobražene se šteje-

ca, ki se ne pokori samo zase, ampak tudi za druge. Zaspala je v Gospodu in Mariji. Prenesli so njeno truplo v veliko grobnico pod pilštajnsko župno cerkev. Grobnica je bila ohranjena do pred dobrimi 50 leti, ko je bila žalibog zasuta iz popolnega neznanja zgodovine.

Ljudska povest »Trojno gorje« bi naj osvežila v sedanjem rodu spomin na dejstvo, kako so se naši slovenski in hrvatski pradedi tesno združevali in si pomagali res z bratsko ljubeznijo ter požrtvovalnostjo, ako jih je tlačilo in skušalo upropastiti kako gorje. V trpljenju so bili naši predniki krščansko potrpežljivi. Če pa je bil kelih gorja prepoln, so bili Slovenci in Hrvati veliki v skupnih dejanjih, katera so pripisovali božji pomoči.

Širite „Slov. Gospodarja“!

F. S. Šegula:

„Râbi Jehuda.“

(Povest iz časov Kristusovih.)

Od Jeruzalema drži izpred Jafskih vrat v južni smeri starodavna široka cesta. Pride se po nji najprej na ravno polje Refain (dandanes že precej s poslopji zastavljeno), kjer je zvezda Modrim vnovič zasijala. Dobro uro hoda, in stojimo pred velikanskim ruskim samostanom Mar-Elija; odtod pa je še pol ure v Betlehem, ki nas na zmerni višini že zdaleč pozdravlja. Četrť ure pred mestom obstojimo. Tu se deli naša pot: na levo vodi cesta v Betlehem; glavna cesta pa teče v desno naprej mimo Betlehema daleč na jug v starodavni Hebron, kjer je s svojimi čredami in hlapci taboril često oča Abraham.

Ob ravnokar omenjenem razcestju stoji še dandanes znamenit »wêli«, po našem bi rekli precej velika grobna kapela; domačini ji rečejo »kubbet er-Rahil«, »grob Rahêle«, očaka Jakoba druge žene. Na tem prostoru torej je taboril stari

čena Marijinemu vnebovzetju. Čez nekaj let so kapelico povečali in sezidali precej veliko cerkev, v kateri so trije oltarji. Posvetili so jo v čast sv. Ani. Cerkev so sezidali brez zvonika. Podobna je bila bolj kakemu skladišču. Mnogo se je že govorilo in delalo, tudi razni načrti za postavitev novega zvonika; a vse to je padlo brez uspeha v vodo. Danes pa, ko to pišemo čitateljem Slovenskega Gospodarja, čakamo nedelje, dne 13. julija, ko bomo imeli v naši mali podgraški vasi veliko cerkveno slovesnost, kakršne še ni bilo v nobeni vasi daleč naokrog, namreč slovesno blagoslovitev novega zvonika in obenem novega večjega zvona, ker manjšega imamo že iz leta 1923. Zvonik je visok 22 m ter je v čast in ponos celi ljutomerski župniji, posebno pa vasi, v kateri stoji. Potegnili smo zvon iz podstrešja v nov zvonik, ki ne bo več sam. Našel se je velik dobrotnik g. Filip Seršen, veleposestnik na Podgradju, ki je sam kupil nov 120 kg težek zvon. Vsa čast velikemu dobrotniku, ki je prostovoljno daroval tako veliko vsoto v čast božjo. Njegovo ime ne bo nikdar pozabljeno, ker bo zapisano na zvonu. Zvonu kumuje obitelj Seršen. Tako imamo sedaj obenem nov zvonik in nov zvon. Torej bomo obhajali letos na anisko nedeljo, dne 31. tega meseca veliko cerkveno slovesnost v tej mali vasi. Malokatera vas je tako srečna, da bi imela tako lepo in veliko cerkev, kakor jo ima naše lepo Podgradje. Zato pridite od blizu in daleč k tej pomenljivi slovesnosti. Blagoslovil bo č. g. dekan Weixl iz Križevec pri Ljutomeru zvonik in zvon, nato bo pridiga in sveta maša. Začetek ob 9. uri. Zraven tega je še naša dolžnost, da omenimo dve osebi, ki imata največ zaslug pri zgradbi novega zvonika. V prvi vrsti gre čast č. g. msgr. A. Lovrecu, mestnemu župniku v Ljutomeru, ki je dal postaviti zvonik in to delo sploh dovolil; vedel je namreč že naprej, da ga čakajo velike težkoče, a vsega tega se ni ustrašil. Vsa čast pa tudi g. cerkvenemu ključarju Tomažu Lipovcu, županu na Podgradju, ki si je veliko prizadeval, da se je le enkrat postavil zvonik. Poleg tega pa še ima g. Lipovec največ dela, ki ga je storil z dovažanjem potrebnega gradiva. Tesarje in kleparja je ves čas, kar so delali, imel brezplačno na hrani in stanovanju, poleg vsega tega pa je še daroval veliko vsoto v gotovini. Čast in zahvala tudi vsem, ki so pomagali pri vožnji in pri

drugih raznih opravilih. Načrt je naredil zidarSKI mojster g. Marinič od Sv. Križa pri Ljutomeru. Delo pa je natančno izvršil g. Črček, palir iz Krištanec. Opazili smo tudi veselje pri zidarjih, da so tako srečno brez najmanjše nezgode dozidali in zgotovili tako lep nov zvonik, kakor tudi pri tesarjih, da se jim ni zgodila nobena nesreča. Sedaj še samo dekleta veliko pripravljajo, da čim lepše okrase cerkev. Dolgo vrsto let smo si občani želeli, da bi se postavil nov zvonik, pa hvala Bogu se je naša želja vendarle enkrat izpolnila. Čeprav je bilo dosti dela, a vse to smo naredili iz ljubezni do Boga in sv. Ane. — ak.

Velika Nedelja. Huda suša, ki je težko udarila naša polja, je zahtevala še človeško žrtev. Prešnji teden je škropil svoje gorice 74 letni posestnik Jož. Canjko iz Vičanec. V studencu, iz kojega je zajemal, je bilo že malo vode, zato se je moral precej nagibati preko roba in pri tem je izgubil ravnotežje, da je omahnil v vodnjak. Pri padcu se je težko udaril po glavi in se nato v plitvi vodi zadušil. Pač redek povod smrti.

Berkovci. Prostovoljno gasilno društvo Berkovci priredi dne 31. julija na vrtu g. Jožefa Kapuna veliko javno tombolo s krasnimi dobitki, in sicer: moško kolo, 85 kg pšenične moke, železna peč, drvarnica, moška obleka ter še nad 300 raznovrstnih dobitkov. Prijazno vabljeni vsi od blizu in daleč!

Kapela pri Radencih. Tokrat vam hočem sporočiti nekaj bolj veselega. V nedeljo, dne 17. tega meseca je stopil eden naših najboljših mladeničev, predsednik tukajšnjega prosvetnega društva Maks Belak z istotako vrlo mladenko, zvesto Marijino družbenko in cerkveno pevko Frančiško Jurjevičevno pred poročni oltar, kjer sta si prisegla, da hočeta skupno nadaljevati pot življenja in si med seboj deliti usodo v zakonskem stanu. Ženin je bil zadnja leta duša tukajšnjega prosvetnega gibanja, ravno tako je tudi nevesta rada sodelovala pri raznih prireditvah, za kar jima bodi na tem mestu izrečena javna zahvala s prošnjo, da nas tudi z naprej še rada podpirata po svojih močeh na prosvetnem polju. V novem stanu pa jima želimo, da ju ljubi Bog čuva, blagoslovi in ohrani do skrajnih mej človeškega življenja vedno srečna in zadovoljna!

Slovenska Bistrica. V tepek, dne 22. julija zjutraj je ponesrečil v Slov. Bistrici pri koldvoru Bogatič iz Polskave z dirkalnim vozom. Dobil je lahke poškodbe in je mogel zopet nadaljevati vožnjo.

Makole. V naši župniji je bil pokopan ob veliki udeležbi domačinov ugledni in od vseh spoštovani posestnik Jožef Brgles. Umrl je v starosti 72 let in zapušča žalujočo ženo in več dobro preskrbljenih otrok. Rajnemu svetila večna luč, preostalim naše sožalje!

Stoprce. (25 letnica mašništva.) Na god sv. Jakoba, apostola, dne 25. julija tega leta je pod varstvom farnega patrona sv. Antona puščavnika tiho in skromno brez vsake zunanje slovesnosti obhajal 25 letnico mašništva tukajšnji g. župnik Alojzij Pichler. Jubilant se je rodil leta 1880. v Mestnem vrhu pri Ptuj. V mašniška ga je posvetil leta 1907 lavantinski škof dr. M. Napotnik. K srebrnemu jubileju naše najpristržnejše čestitke!

Potok pri Kokarjih. Zopet se oglašamo, da kdo ne poreče, da Potočani nimamo nič več novic. Imamo jih, samo bolj žalostne so. Za hudo gospodarsko krizo se je pojavila še vrsta dolgoprstnežev, kateri vlečejo vse s seboj, kar jim pride pod roke. In česar ne morejo po noči, za to pa porabijo priliko po dnevi, ko so ljudje zaposleni na polju. In tudi to Ti popišem, dragi čitatelj, ko greš skozi našo vas, se spomniš preteklih časov, ko vidiš vrsto pobeljenih hiš in znotraj precej osnaženih stanovanj, in si misliš, to so zanje še dobri časi, ker si tako čistijo stanovanja. Ali to je od žuljevih rok prisluzen denar. — V sredo zjutraj, dne 20. julija je umrla gdč. Anka Skok, po domače Jerakova. Bila je dolgo bolana in vse trpljenje je mirno in udano prenašala. Pokojni naj bo zemljica lahka — domačim pa naše sožalje!

Gornja Ponikva pri Žalcu. Župnija ni obsežna, in skrita leži sredi zelenih trat, gozdčičev ter vinogradov. Ropot in prah velike ceste tukaj ne moti samotnega tihega miru, tod prebiva še preprosto, od mestne lažikulture neoblizano ljudstvo. Vendar je društveno življenje med mladino zelo živahno: prosvetno društvo s svojimi prireditvami, pevski zbor, knjige, časniki, vse to naj vodi mladino k dobremu, vzvišenemu. Tekom časa je bilo tukaj tudi več cerkvenih slovesnosti. Leta 1910. se je obhajala nova sveta maša, leta 1912. je bila

Jakob pod šotori, ko se je vračal iz Mezopotamije v domovino, in je prišel za Rahelo čas poroda. In je porodila ter še sama sad svojega telesa »sina bolečin« imenovala; poslej je dobil ime Benjamin (»sin desnice«). Otroka so položili očetu v naročje, mater pa v prerani hladni grob. Nad njim je dal Jakob sezidati to kapelo, ki se je v teku tisočletij pač v marsičem spremenila; zapanje vseh mater pa, zlasti vseh nesrečnih mater ostalo ji je do današnjega dne. Notranjščina kapele je vedno z mnogoštevilnimi svetilnicami lepo razsvetljena.

1. Ob Rahêlinem grobu.

Bilo je v tistih dneh, ko je v Jeruzalemu vladal grozoviti kralj Herod; nekako 10 let pred Kristusovim rojstvom. Lepo pomladanje jutro je žarelo nad Betlehemom, livade krog in krog so se krasno razcvetele ter bile polne najprijetnejših dišav; na bližnjem Boozovem polju je šla pšenica v klasje. Pastirji so svirali na piščali, njih črede pa so se mirno pasle v pomladnem zelenju. Ob Rahêlinem grobu sedi žena, naslonjena s

hrbtom ob zid kapele, poleg nje pa na trati mirno spi petleten deček, njen sin.

Oh, kaka je ta ženska! Ljubi Bog, lepa ni! Srce se mi krči, vam jo popisati. Bosonoga je, eno samo modrobarvno oblačilo pokriva njeno telo; na glavi ima precej umazano belkasto ruto. In obličje, ah, grozno! Je kakor od črvov razjedeno, belkaste kraste pokrivajo rane. Oči so zatekle, zenice nad očmi belkasto krastave; lasje sivi, pa ne od starosti, ampak z isto gnusno krasto prepojeni in zlepljeni. Nekateri prsti na rokah so odpadli do srednjega členka ter gnijejo dalje; gnijejo tudi že noge... Dovolj, dovolj! Ubožico je zadela strašna nesreča, tista grozna bolezen, ki ji rečejo na Jutrovem »lepra« (gobavost). Enkrat in nikdar več nisem mogel stopiti bliže takim izmed vseh nesrečnih najnesrečnejšim bolnikom; pač stud, pa še bolj globoko sočutje s tako bedo me je vedno tiralo naprej. Ta notranja, nepremagljiva boleost sožalja je bila menda tudi vzrok da sem sedaj po štiridesetih letih svojega jeruzalemskega romanja začel pisati to povest!

(Dalje prihodnjič.)

jo razni prevratneži, boljševiki in brezbožniki. Posebno se sedaj pokazujejo v Španiji, kjer gospodarijo že nad eno leto. Njihova zasluga je tudi to, da je eden najznamenitejših spomenikov cerkvene arhitekture v Španiji, znamenita sevilska katedrala sv. Julijane kup razvalin in ožganega tramovja. Dragocene, nenadomestljive umetnine so postale žrtev ognja, ki ga je podtaknila zločinska roka brezbožnika.

Najbolje.

Mati: »Že spet je vse dražje.«

Mihec: »Joj, samo da bi bilo malo dražje, da se ne bi bilo treba umivati.«

zlata maša preč. g. župnika Jožefa Kuneja. Sledila so strahotna leta svetovne vojne z vsemi svojimi posledicami. Ko je bilo po končani vojni nekaj dobrih let, ko so se lahko prodali kmetijski pridelki, ko je imel zlasti hmelj visoko ceno, so sklenili župljani postaviti novo župnijsko cerkev. Staro cerkev, postavljeno na čast sv. Pankraciju, so podrli in v dobrem letu pozidali novo pod vodstvom g. župnika Ivana Gorišek. Strojne tovarne in livarne v Ljubljani so dobavile krasne nove zvonove, o katerih se lahko reče, da imajo čistejše glasove kakor so jih imeli stari, med vojno odvezeti zvonovi. Notranja cerkvena oprava je večinoma nova in lepa. Letos pa je bila v nedeljo, dne 17. julija nova sveta maša č. g. Martina Uranjek iz dobre hiše Uranjekove. Pridigoval je g. opat Peter Jurak iz Celja. Slovesnost se je obhajala kakor večinoma vse primicije na Slovenskem, z velikim zunanjim sijajem. — Vtis požara na gori Oljki je neizbrisljiv, žalost za lepo cerkvijo velika, tudi iz Ponikve se je dobro videla, najlepše pa iz Grče. Oljska gora, katere vrh leži 734 m nad morsk gladino, ta staroznana in priljubljena romarska cerkev, ki ima dva zvonika, priljubljena ne samo prebivalcem Savinjske in Šaleške doline, temveč tudi mnogih drugih slovenskih pokrajin, je pač samo ena. Srce me boli, ko mislim nazaj, ko sem te gledal iz doline, živo belečo se iznad zelenih vinogradov in gozdčičev, ko sem poslušal srebrni glas tvojih zvonov. In danes! Ni več cerkvice bele, ni več srebrnodonečih zvonov! Cerkev, biser arhitekture iz srede 18. stoletja (1757), je delo stavbenika Leonarda, zidana v bizantinskem slogu. Vsa zunanost je imela odsev notranjosti: razgibane stene so dale slutiti notranjo prostranost in dva visoka zvonika z bogato razčlenjenima strehama sta oznanjala živahnost te mojstrske tvorbe daleč okrog. Cerkvena oprava je bila dragocena. V velikem oltarju, ki je bil krasen barok z apostoli v naravni velikosti, je bila presunljiva slika: Kristus poti krvavi pot na Oljski gori. Pod cerkvijo je spodnja cerkev ali kripta. Nepozabno ostane prepeo skladno zvonjenje štirih zvonov pred vojno, ubrano zvonilo, ki je bilo predmet splošnega občudovanja in pohvale. V enem stolpu so bili trije zvonovi iz zvonolivarne Samassa v Ljubljani, v drugem stolpu največji zvon, vlit v Inomostu. Cerkev je imela uro, ki se je slišala daleč okoli. Razgled je krasen. Liki srebrn trak se vije po dolini bistra Savinja, ob njej velika cesta in železnica. Okrog in okrog bele hiše, cerkve in trgi, tam proti jugovzhodu pa Celje, mesto belo in veselo. Vseh cerkva našteješ okoli 72. Kaj pohvalno se je pred leti izrazil Švicar Nemeč, ko sem mu pokazal razglednico z gore Oljke. Ogleduje jo in pravi: Schöne Kirchen hat Slowenien. Lepe cerkve so na Slovenskem. Za cerkvijo žalujejo poleg romarjev in domačih vernikov tudi mnogi izletniki, ki jim je bila Gora ena najpriljubljenejših izletniških točk. Kljub hudim časom bi vendar bila dolžnost vse Slovenije, da pomaga ohraniti in obnoviti ta biser rajske Savinjske doline. Ko pa se bo to zgodilo, naj se ne vsiljuje kak moderni slog, temveč cerkev se naj prenovi v prejšnjem lepem slogu po vzoru vzhodnih cerkvenih hramov!

Sv. Jurij ob juž. žel. Kakor v sanjah se nam je zdelo, ko se je dne 6. tega meseca raznesla žalostna vest, da je za vedno zatislil oči g. Franc Gerzina, posestnik v tukajšnjem trgu. Saj smo ga še na Petrovo videli v cerkvi. Ko je peljal zadnji voz sena domov, se je med potjo prehladil. Napadla ga je nato pljučnica, kateri je v štirih dneh podlegel. Bil je veliko let cerkveni ključar župne cerkve, podnačelnik

Gospa Dr. Klara Kukovec zopet ordinira od 9. do 11. in od 14. do 16. ure, Krekova ulica 18. 863

posojilnice, mnogoletni odbornik in bivši župan trške občine, katerih dolžnosti je bil koncem novembra lanskega leta razrešen. Za svoje zasluge je bil imenovan častnim občanom ter od kralja odlikovan z redom sv. Save. V izpolnjevanju svojih verskih dolžnosti ni bil omahljiv, ampak značajan, krščanski mož. Na njegovi zadnji poti ga je spremljalo pet gg. duhovnikov in trije gg. bogoslovci-domačini ter velika množica ljudstva. Bil je vedno zvest naročnik in čitatelj Slov. Gospodarja in drugih dobrih listov, zato je umestno, da se ga na tem mestu s temi vrsticami spomnimo. Naj v miru počival! — Težko je ponesrečil dne 15. tega meseca Anton Zdolšek, sin Franca Zdolšeka, posestnika v Podgorju. V kamnolomu, kjer izdeluje mlinske kamne, se mu je navalila na noge več meterskih stotov težka skala, ki mu je eno nogo pod kolenom večkrat zlomila, v stopalu pa zmečkala. Ker je bil sam, si ni mogel pomagati. Šele na njegovo vpitje so prihiteli drugi in ga rešili. Prepeljali so ga takoj v bolnico. Kako bo z nogo se še ne ve, ker ima velike rane.

Kalobje. Zaenkrat nimamo nič veselih novic, ampak par žalostnih. V soboto, dne 16. tega meseca popoldne je zadela našo župnijo huda nesreča. Iz pogubonosnih oblakov se je vsipala gosta toča ter pokončala velik del župnije. Ubogi ljudje; po eni strani jih stiska gospodarska kriza, po drugi pa vremenske nezgode. V torek, dne 19. tega meseca smo spremlili k večnemu počitku 24 letnega fanta Martina Zupanc iz ugledne hiše. Kruta jetika mu je izpodjedla mlado življenje. Bolezen je prenašal vdano in potrpežljivo. Upal je, da morda okreva, toda pomoči ni bilo. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Kljub velikemu delu na polju se je zbrala velika množica ljudi, da ga spremi k večnemu počitku. Ob grobu so se poslovili od njega tudi fantje cerkvenega pevskega zbora pod vodstvom g. organista Kukoviča z dvema v srce segajočima žalostinkama, pri katerih je malokatero oko ostalo suho. Dragemu tovarišu kličemo: Na svidenje nad zvezdami! Žalujoči rodbini pa naše iskreno sožalje!

Smarje pri Jelšah. Še zdaj govorijo po vseh dekaniji in po sosednih župnijah o krasno uspelem dekliškem shodu dne 17. julija pri Sv. Roku, kakor nam ga je tudi opisal zadnji »Slovenski gospodar«, »Slovenec« z dne 19. julija in zadnjedenski »Nedelja«. Da bi se le tudi uspehi dolgo let poznali na lepem življenju naših deklet! Sveta vera bodi jim luč, materni jezik pa ključ do prave narodne omike, predvsem pa jih naj diči prava ljubezen do Matere božje — kot znak zdravega slovenskega naroda. — Blagodejnega dežeka smo danes, ko to pišem, silno potrebni. V prekrasnem doseданjem vremenu si je vinska trta zelo opomogla in je z zdravim lepim grozdem res obložena, da že zdaj komaj drži, ko smo opravili zadnje škropljenje. Zato pa otava trpi in umira, fižol in krompir že strašno zdihujeta in ponekod že

Pri hemorodalni bolezni, zagatenju, natrganjih črevah, abscesih, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »**Franz Josefove**« **grenčice** vedno prijetno olajšanje, često tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »**Franz Josefove**« **vođe**. »**Franz Josefova**« **grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 4

tudi pitne vode primanjkuje ter kaže zemlja vedno hujše razpokline. Drugod pa, kakor vidimo in vemo, je mokrotno zadosti. Sicer nas je zadnji četrtek obiskal pohleven dež in smo se ga silno razveselili, pa kaj, ko je že čez dobro uro odbežal. Zdelo se nam je, da se je preveč ustrašil žanjic, ki so že imele srpe naklepene in so začele spravljati zlato in posebno letos lepi pridelek. Vrni se kmalu, ker si nam ljub in potreben! Toda sam Bog nas varuj nesreče, kakor je 16. julija zadela del dobjsanske, slivniške, šentvidske in ponkovske župnije, kjer je koruzo razcefralo, žito zmlatilo in jeenske pridelke v zemljo septalo. Smo lani toliko trpeli, da si »nesrečonositeljice« niti imenovati ne upamo. — Fantje našega obširnega okraja so imeli te dni svoje nabore. Veliko jih je bilo, veselo so vriskali in peli, pa so se vseskozi počeno obnašali in pred svetom pokazali, da so dostojni mladeniči — ponosni na svoj kmečki stan. Čast jim! So tudi precej »ostali«, posebno iz okoliških občin. Bodo gotovo tudi dobri varuhi domovine.

Pišecce. Veseli nabor — kriza pa taka. Tak glas gre po Pišecah, ko se je pred kratkim zopet tudi za našo faro vršil nabor. Veseli naborniki so se namreč podali z »barilcem« vina proti Brežicam, da bi se predstavili naborni komisiji. Toda ti šmentani orožniki so jim barilec — z vinom seveda — vzeli, rekoč: Po naboru boste pili! In možje postave so bili možbeseda, kar dokazuje dejstvo, da so naborniki prinesli zvečer nabornega dne prazen barilec domov. Toda sedaj šele se je začelo veselje. Naborniki so se podali k znani družini in plesali in pili in jedli, da je bilo veselje, pozno v noč in še drugi dan z malimi presledki. Zaklali so si celo prašička, da so dostojno proslavili praznik nabora. Kri je morala ta dan teči, a hvala Bogu, tekla je le prašičkova. Tako se preganja kriza, gospod urednik. Konec vsega pa je bila bolezen v žepu ter maček in omotica v glavi. Kdor zna, pač zna! — Dne 29. julija se vrši v Pišecah v gradu javna dražba vseh premožnin. Koga zanimajo stare umetnine, naj pride in jih kupi. — Saj tudi drugače trgujemo pri nas, ne samo potom javne dražbe. G. Stojan Jožef je namreč te dni kupil od Marije Varlec mlin, ki se nahaja tik župnišča. Načrte, ki jih ima g. Stojan z mlinom za bodočnost, že sedaj vsi Pišečani iskreno pozdravljamo. — Katoliško prosvetno društvo v Pišecah pa nam pripravlja veselo presenečenje. V kratkem misli društvo prirediti veseloigro »Ženitev«. Igra bo nudila smeha na cente in zato že sedaj opozarjamo na njo. Natančnejše podatke o igri pričujemo pravočasno.

Vojaške zadeve.

SPREJEMNI POGOJI ZA PODČASTNIŠKO ŠOLANJE.

Da obvestimo naše čitatelje o sprejemnih pogojih, ki se zahtevajo za podoficirsko šolanje, prinašamo spodaj vzorec prošnje s citiranjem dokumentov, ki se po natečaju zahtevajo kot priloge.

Pripomnimo, da prošnje kakor tudi priloge po členu 1. točki 24. Pravilnika za izvrševanje zakona o taksah tudi v slučaju siromašnosti niso oproščene plačila takse.

Razpisane so tele šole:

I. Inženjska podoficirska šola »kr. Petra Vel. Osvoboditelja« v Mariboru. (Šola traja dve leti; po natečaju zahtevana starost: 17 do 21 let; rok za vložitev prošnje do 15. septembra.)

II. Bolničarska podoficirska šola v Nišu. (Kakor pod I.)

III. Vazduhoplovna podoficirska šola — Novi Sad. (Šola traja dve leti; zahtevana starost 17 do 21 let; termin za prošnjo: 1. september.)

IV. Stručna podoficirska šola v Šibeniku (bivša brodarška). Starost 16 do 19 let. Prošnja za to šolo po vzorcu spodaj, kot prilogo pod 5 pa se prilaga sledeče:

Dovoljenje.

Dovoljujem svojemu sinu vstopiti v stručno podoficirsko šolo in služenje pri mornarici po odredbah čl. 18. Uredbe o strokovni podoficirski šoli, to je, da po končanem šolanju ostane najmanj 60 mesecev v kadru mornarice.

.....1932. (Podpis očeta ali varuha.)
Mesto.

(To dovoljenje je predložiti županstvu radi overe podpisa.)

V. Artilerijska podoficirska šola v Čupriji. (Starost 17 do 21 let.) Prošnji se poleg naštetih prilog prilaga tudi obveza, ki se glasi:

Obveza.

Podpisani pristajam nadoknaditi državi vse nastale stroške v slučaju, da sin N. N. po svoji krivdi ali sam po pregledu in sprejemu v šolo to šolanje opusti.

.....1932. (Podpis očeta ali varuha.)
Mesto.

(Predložiti županstvu radi overe podpisa.)

VI. Vojno-muzička škola — Vršac. (Starost 14 do 16 let; šola traja štiri leta; termin za prošnjo: 1. november.)

Prošnja po vzorcu se dopolnjuje s sledečim: »Obvezujem se po končanem šolanju služiti pri vojni godbi še dvakrat toliko, kolikor je trajal čas šolanja ter pristajam na vse pogoje, ki jih sedaj predpisuje uredba o vojni godbeni šoli kakor tudi na pogoje v slučaju eventuelne spremembe te uredbe.«

Kot prilogo poleg naštetih se za sprejem v to šolo zahteva

Obveza.

Jamčim s tem nadoknaditi vso materialno škodo, katero bi moj sin N. N. povzročil za čas šolanja po členu 13. pod d), nastale v slučaju njegovega odpusta radi slabega obnašanja pred časom, ki mu poteče obveznost služenja kakor tudi na vse pogoje, ki jih predvideva uredba o tej šoli.

.....1932. (Podpis očeta ali varuha.)
Mesto.

(Predložiti županstvu radi overe podpisa.)

Vzorec prošnje in dovoljenja za vstop:

Kolek 5 Din.

Komandantu podoficirske šole

v

Na podstavi razpisa te šole prosim, da se me sprejme kot gojenca, ker ustrezam vsem pogojem, predvidenim v natečaju.

Obvezujem in pristajam na vse pogoje, ki jih predpisuje »Uredba o podčastniških šolah v stalnem kadru pri glavnih rodovih vojske«.

Prošnji prilagam:

1. Domovinski list. (20 Din kolek.)
2. Krstni list. (20 Din kolek.)
3. Šolsko izpričevalo. (20 Din kolek.)
4. Nравstveno izpričevalo. (20 Din kolek.)
4. Pismeno dovoljenje staršev. (20 Din kolek in za overo podpisa 10 Din kolek.)
6. Samski list. (20 Din kolek.)

.....1932 leto,
mesto.

N. N.,
poklic, kraj, občina, srez,
vojno okrožje in banovina.

Vojaško šolanje — pogoji za sprejem. — G. J. Š. — Dovršili ste meščansko šolo, pa ne veste, v katero vojaških šol z ozirom na Vašo predizobrazbo. — Javite se s prošnjo na eno podoficirskih šol, ki jih navajamo v današnji številki »Slov. Gospodarja« z vsemi pogoji, ki se zahtevajo za sprejem. Pripomnimo, da imajo gojenci podoficirskih šol po končanem šolanju kot podnaredniki lepo plačo in da se po njihovi spretnosti in zmožnosti pozneje kot naredniki lahko prijavi k izpitu za aktivnega podporočnika.

Pogoji za sprejem v inženjersko podoficirsko šolo. — F. F. J. — Inženjerska podoficirska šola je v Mariboru v kasarni kralja Petra Velikega Osvoboditelja. Po letošnjem natečaju se sprejme le 60 mladeničev v starosti od 17. do 21. let, ki morajo dokazati, da so naši državljani (z domovnico), da so končali vsaj ljudsko šolo, da so samskega stanu in da imajo za vstop v šolo dovoljenje staršev, oziroma varuha. Prošnja, ki jo ima pisati prosilec sam kakor tudi priloge, ki se zahtevajo po natečaju, je poslati neposredno inž. podof. šoli v Maribor vsaj do 15. septembra. Podrobna navodila glej spodaj pod »Sprejemni pogoji za podčastniško šolanje I.«

Bolničarska podoficirska šola — pogoji za sprejem. — J. F. Sv. J. — Ste potrjeni pri letošnjem naboru v vojake, pa želite v bolničarsko podof. šolo. Kam prositi. — Prošnja za bolničarsko podoficirsko šolo, ki se nahaja v Nišu, vložite po vzorcu z vsemi prilogami, kot navedeno v tem stolpcu zgoraj pod »Podoficirske šole — natečaj za sprejem«, le v slučaju, da niste starejši od 21 let najkasneje do 15. septembra tega leta. V to šolo bo letos sprejetih le 40 gojencev; zahteva se samo osnovnošolska izobrazba. Šola traja dve leti. Po končani šoli se gojenec razporedi v razne sanitetske ustanove kot san. podnarednik.

(Dalje prihodnjič.)

Po dolgem iskanju najden zaklad.

O zakladu, kojega najdba se je v zadnjem času vendarle posrečila, smo v našem listu že parkrat poročali. V naslednjem hočemo predložiti čitateljem le najnovejše glede pod zemljo zakopane premoženja.

Malcolma Campbella, znanega angleškega sportnika pri avtomobilskih tekmah, je že nad deset let spremljalo hrepenenje: odkriti zaklad na Kokosotoku, ki se nahaja v vzhodnem Tihem Oceanu. Anglež se je zagrebal že deset let v karte ter potopisne knjige, da bi zadel na kraj, na katerem so zakopali morski roparji pred dobrimi sto leti plen tolovajskih pohodov.

Že pred 50 leti so zvedeli raziskovalci o popisu, kako in približno kje bi se naj skrival zaklad. Admiral Palliser je opremil posebno ekspedicijo, ki se je ukvarjala z odkritjem. Ob tej priliki so dognali, da so bili poprej omenjeni podatki glede skritja povsem napačni. Pozneje so celo dokazali, da so morski roparji, da bi se zavarovali napram izdajstvu lastnih tovarišev, spremenili tok potoka, ki je tekkel le nekaj korakov proč od mesta, ki je prikrivalo globoko zakopane dragocenosti.

Anglež Campbell je bil vedno prepričan, da zaklad na Kokosotoku ni plod človeške domišljije in ga je cenil na

okroglih 12 milijonov funtov šterlingov. Leta 1925 se je podal na otok s posebno ekspedicijo. Neumorno je razkopaval zemljo štiri tedne. Velike preglavice mu je delalo skalovje, katerega je rušil ter odstranjeval s pomočjo dinamita. Po trudapolnem ter brezuspešnem delu ga je napadla mrzlica in moral se je vrniti v domovino brez zlata in draguljev. Po preteku nekaj mesecev je sklenil, da bo ponovno stikal za zakladom ob morskimi obali, katero je bil doslej le samo površno preril.

Odposlana je bila ponovna ekspedicija, koje vodstvo je prevzel kanadski polkovnik Leckie. Campbell bi naj obersta zamenjal nekoliko pozneje. Baš tedaj, ko bi naj bila izvršena zamena, se je vršila ob morskimi obali v Daytonu avtomobilska dirka, v kateri je šlo za svetovno slavo ali takozvani rekord. Campbell se ni mogel odločiti, da bi se odrekel dirki na račun ekspedicije. Bil je uverjen, da Kanadcu Leckiju najdba ne bo uspela in bo itak potrebna še ena nova ekspedicija.

Pa kanadskemu polkovniku se je najba res posrečila, odkril je toliko let iskane zaklade. Leckie in njegovi spremljevalci so se lotili dela z najnovjšimi tehničnimi pripomočki. Zaklad so našli ob bregu rečice, katero je svojčas Campbell vestno preiskal.

Oberst Leckie se je podal na pot lanskega leta avgusta. Več mesecev se je pogajal z vlado republike Costarica, koje last je Kokos-otok. Slednjič se je oblast ljudovlade vendarle odločila, da je odposlala z oberstom devet vojakov, a ne kot varstveno spremstvo ekspedicije, ampak kot stražarje, ki bi naj pazili na to, da dobi Costarica v slučaju najdbe zasiguran jej delež na dragocenostih ter zlatu.

Zadeli so na zaklad pod plastjo, katero je raziskal leta 1897 poprej omenjeni admiral Palliser. Mesto najdbe je odstranjeno 10 metrov proč od kraja, kjer je imel svoj šotcr Campbell leta 1925. »Leta svojega življenja bi bil rad žrtvoval,« je izjavil Campbell, ko je zvedel o odkritju, »ako bi bil lahko osebno navzoč na Kokos otoku, ko so zadeli na zlato. Cele tedne sem spal v neposredni bližini zaklada. Preiskoval sem zemljo kakor kak blaznež, sem tvegaval zdravje, mučil me je mrčes ter neznošna vročina, boril sem se z nepopisnimi težkočami — in sedaj sem moral zvedeti, da je prikrival zaklad en kvadratni meter, za katerega se nisem dovolj zmenil.«

Raznoterosti.

Kitajska se bogati z opijem. Na Kitajskem je sicer v veljavi kazenski zakon, ki določa stroge kazni za razpečavanje opija, a na ta zakon se ne polaga nikake posebne važnosti. Trgovina s tem omamnim sredstvom cvete od leta do leta bolj, tako da je zdaj osemkrat večja, kakor je bila pred desetimi leti. Ponekod se prodaja opij celo pod zaščito oblastnih organov. Domneva se, da se ga na leto pripravi za prodajo okrog 12.500 ton, od katerega dobijo militarnistični provincijalni magnati do 20 milijonov dolarjev.

Svetopisemska grobišča. Manjša ekspedicija svetopisemskih raziskovalcev se je mudila nekaj tednov v puščavi Prekojordanije, v arabski puščavi, kjer je določevala natančno lego v svetem pismu stare zaveze omenjenih krajev. Po nepopisnih nevarnostih in mukah se je ekspediciji le posrečilo, da je odkrila hrib, na katerem je bil pokopan izraelski veliki duhoven Aron, starejši brat velikega zakonodajalca Mozesa. Zadela je dalje tudi v okolišju Kadesa na grob prerokinje Marije, Aronove sestre, ki je umrla med prehodom Izraelcev skozi puščavo. Ta slednji grob je umetno nanešen grič iz kamenja, ki leži na grebenu samostoječega hriba v ravnini.

Smrt najstarejše ženske. V argentinskem mestu Bahía Blanca v Južni Ameriki je umrl zadnje dni ženski Metzalem Silva Paula. Ta 120 letna Indijanka je bila najbrž na celem svetu najstarejša ženska. Do zadnjega je bila izredno dobro ohranjena, gibčna in v vsakem oziru zanimiva. Starki je kultura prizanesla in je živela v zakotni vasi čisto naravno. Nikdar ni posetila kakega večjega mesta; v dobi 120 let ni videla železnice in ni znala, kaka da je električna luč.

Kriza nemške industrije je najbolj razvidna iz dejstva, da posamezne veletovarne podirajo in stavbeni prostor pa razparcelirajo. Že nekaj tednov so pridno na delu, da podrejo saksonsko strojno tvornico, nekdanj last Riharda Hartmanna v Chemnitzu, ki obsega 116 poslopij z 22 dimniki. Ogromno podjetje že počiva poldrugo leto in vendar je izdelovalo skoro eno stoletje železniške lokomotive in vsakojake stroje ter jih je razpošiljalo po celem svetu. Radi splošne krize je zašla ogromna tvrdka, ki je zaposlovala 800 nastavlencev in 6000 delavcev, v likvidacijo. Stroje so prodali ali jih zavrgli med staro železo in razsežna poslopja pa so sicer neuporabljiva. Ker so bili stroški za vzdrževanje poslopij previsoki, so se odločili likvidatorji za odstranitev. Tudi 400.000 kvadratnih metrov obsegajoče Hartmannovo skladišče so razparcelirali in prodajajo posamezna stavbišča.

Otrok med opicami. V Kiplingovi knjigi o džungli je naslikan otrok, ki vzraste med divjimi zverinami — je to ena najlepših živalskih povesti, kar jih je bilo kedaj objavljenih. Pred par leti je izšel »Tarzan med opicami« — povest človeka, ki je vzrasel med četvero nožci. Izdaja zadnjega dela je bila velik književni uspeh in je nagnila ameriškega pisatelja, da je vedno nadaljeval povest, kar pa nikakor ni bilo v prid misli, ki je bila prvotno dobra. — V okraju Drakonsberg v Južni Ameriki je zginil deček, katerega niso mogli najti kljub vestnemu iskanju. Njegovi starši so že bili obupani. Pred kratkemu pa je zagledal hribolazec otroka med skalnatimi duplinami v sredini opičje družbe pavijanov. Prvotno ni verjel nikdo pripovedovanju tega moža in je bilo vse prepričano, če je že nekaj resnice na celi zadevi, gre gotovo za otroka, ki je zašel slučajno med opice in se je igral z njimi. Hribolazec pa le ni miroval in je sklenil, da bo prvo srečanje raziskal. Zapazil je, kako je otrok

pri bližanju človeka pobegnil z opicami po vseh štirih v votlino. Zasedovalec je našel v luknji kose surovega mesa, ovčje kosti in koruzne storže, ki so bili odnešeni z bližnjega polja. Opazil je, da se je otrok v načinu preživljanja in obnašanja prilagodil opicam. Mož je iztrgal otroka iz opičje družbe in ga je vrnil staršem. Še sedaj je pa ostala zagonetka, kako je zašel otrok med opice. Najbrž je ugrabila opica, ki je zgubila svojega mladiča, otročička. Saj je znano, kako je materinski nagon globoko razvit pri na pameti bolj razvitih živalih. Živalske matere vzamejo večkrat mladiče čisto drugih vrst in jih odgajajo, kakor bi bili njihovi. — Za tega južnoafriškega otroka, ki je živel nekaj časa med opicami, se bosta gotovo zanimala »Jutro« in »Domovina« in bosta skušala »znanstveno« dokazati, kako so bili naši pra-pradedi navadne — opice!

Od splavarskega do glavnega mesta.

Zastopniki angleške velesile zborujejo te dni v glavnem mestu Kanade v Otavi in rešujejo važna gospodarska vprašanja Anglije. O mestu Otava zna Evropa toliko kakor — nič.

Krog leta 1820 je živel v pokrajini, v kateri stoji mesto Otava, samo eden Amerikanec. Naselil se je ob bregu reke Otava in je prodal pozneje desno obrežje za 200 dolarjev. Na tem bregu je pozidal leta 1823 oberst By, ki je zgradil v Kanadi By-kanal, mesto Bytown. Nekaj let pozneje se je začela znatna naselbina neverjetno naglo razvijati. Vzcvetela je z vso mogočnostjo lesna industrija. Naselbino je zopet znatno razširila gradnja Radeau-kanala, ki služi kot zveza med obema deloma Kanade. Mesto je že štelo 10.000 prebivalcev, ko ga je dvignila ugodna osrednja lega v prestolico ogromno razsežne Kanade in so ga prekrstili po reki, ob kateri leži, v Otava. L. 1865 so bila v mestu zgrajena prva vladna poslopja. Leta 1867 je bil ustanovljen domijon Kanada in Otava, nekdanje spravarsko mesto, je postala velevažna postojanka.

Reka Rideau, ki tvori pritok Otave, deli glavno mesto v dva dela, in sicer: v zgornje in spodnje mesto. Oba dela sta med seboj spojena s takozvanim višjim mostom. Lega mesta je ena najlepših in je mesto obdarovano od naravnih krasot, kakor malokatero drugo. Iz mesta je videti v dolino reke Rideau, kjer so nepopisno mikavni vodopadi. Grič Barack-Hill se dviga 45 m visoko nad mestom in na njem stoji bajno lepo vladno poslopje, v katerem zborujeta senat, parlament in so nastanjena tudi razna ministrstva. Okrogla stavba poseda knjižnico z 250 tisoč knjigami. Poslopje je obdano od obširnih parkov. Otava ima dva muzeja, razstavne dvorane in ogromno farmo za poskusne nasade. Pač pa je tukaj zelo ostra zima. Vsako leto zamrzne Otava in po letu se razvije živahen promet s sanmi. Otava šteje danes 159.000 prebivalcev in je glavna ameriška postojanka, kar se tiče lesne kupčije.

Sliko otavskega parlamenta, v katerem zboruje angleška gospodarska konferenca, prinašamo v današnji številki.

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Italjansko vojno letalo je zgubilo orientacijo ob priliki vaj v obmejnem ozemlju in je moralo pristati 25. julija na njivi pri Mengšu.

Pod vlak se je vrgla radi nesrečne ljubezni pri Hrastniku v soboto, dne 23. julija 23 letna Ema Čepin, pomočnica v brusilnici steklarne v Hrastniku.

Smrtno je ponesrečil dne 25. julija z avtomobilom vsled prenagle vožnje pri izogibu vozu ljubljanski trgovec Joško Pogačar. Nesreča se je zgodila v Mednem pri Ljubljani. Težje poškodbe je odnesel pri padcu iz vozila Pogačarjev sopotnik, 24 letni zavarovalni uradnik Tomaž Šavnik.

Težka nesreča v Vojniku pri Celju. Zadnje nedeljo popoldne so izvajali v Vojniku domači akrobati na vrvi ob obilni udeležbi občinstva vratolomne vaje. Vrv je bila napeta med posojilniško hišo in Kaševo krčmo 12 metrov nad zemljo. 16 letni Anton Mlakar iz Žepine pri Ljubemni se je dotaknil po končani vaji, ko se je zahvaljeval s prikloni občinstvu, električnega voda. Fant je padel 12 metrov globoko in priletel z glavo na pločnik, kjer je obležal s prebito lobanjo v mlaki krvi.

Napad. Dne 25. julija zjutraj so neznanci nevarno obdelali z noži 28 letnega dnevnika Ignacija Senekoviča v Peklu pri Mariboru. Rešilni oddelek je prepeljal težje poškodovanega v mariborsko bolnico.

Vlomilska tolpa je obiskala v zadnjem času krog Polenšaka, Velike Nedelje, Zamušanov in Cvetkovcev 10 vinogradnikov. Vlomilci so odnesli iz zidanic večje količine vina in žganja.

Atentator Gorgulov na zatožni klopi. Dne 25. julija je pričela pred poroto v Parizu obravnavati proti atentatorju Pavlu Gorgulovu, ki je ustrelil letos 6. maja predsednika francoske republike Pavla Doumerja. Pri prvi razpravi je napravil zločinca utis človeka, ki je udan v svojo usodo. Gorgulov se je boril v vojni proti Nemčiji in po vojni je bil član tajne protikomunistične organizacije. Trditev priče, da bi bil Gorgulov član boljševiske Čeke, je obtoženec zavrnil kot obrekovanje polic. agenta.

Tečaj za umetno luženje priredi zadruga mizarjev v Ptujju dne 6. in 7. avgusta v Ptujju v Mladiki. Pouk celi dan. Tečaj vodi g. profesor Dolak od zbornice za TOI v Ljubljani. Prijave sprejema zadruga mizarjev v Ptujju do 1. avgusta tega leta.

Šmarino v Rožni dolini. Fantovska Marijanska kongregacija v Šmartnem v Rožni dolini namerava uprizoriti v nedeljo, dne 31. avgusta ob 3. uri popoldne igro »Zvonik«. Pridite v obilnem številu!

Dr. Marinič Franc, Maribor, Tubarjeva ulica ne ordinira od 25. julija do zadnjega avgusta. 871

Hrastove seče po 200 litrov od loja Ia po Din 50.—, IIa po Din 40.— za komad oddajo Tvornice Zlatorog, Maribor. 875

Želi se kupiti že rabljena, a vendar dobro ohranjena žganjarska naprava z 100 do 150 litrov vsebine. Ponudbe na naslov: Franc Caf, Sv. Benedikt v Slov. goricah. 874

Sodarske pomočnike sprejme Jos. Ramšak, Maribor, Meljska cesta 10. 872

Za našo deco.

Čarobna roža.

(Dalje.)

Ko je minister zagledal mladega kraljeviča, je bil zelo iznenaden in vzradoščen. »Kraljevič Svetoljub!« je zaklical. »Kakšno iznenadenje! Oh, reci mi, dragi kraljevič, kje si bil doslej? Prav resno sem že mislil, da si že umrl in da te ne bom nikoli več videl!«

Svetoljub je tedaj na kratko pripovedoval svojemu staremu prijatelju vse svoje čudežne doživljaje in tudi to, kako je nazadnje postal zaščitnik princesinje. Ko je končal svoje pripovedovanje, je minister pokleknil na eno koleno, je poljubil kraljeviču roko in mu je rekel: »Jaz sem zelo vesel, da te vidim pri življenju. Če bi bil to vedel prej, bi te bil proglasil za kralja. Vedeti moraš, da ti je stric umrl in da vlada v deželi sedaj kraljevič Srdan. Njega vsi sovražijo in ne morejo prenašati njegovih nasilj in krivic. Razen

tega preganja on tudi tole princesinjo Liljano, katere bogastvo bi si rad prisvojil. Njeno vojsko je že uničil ter zavzel večino njenih pokrajin, ker ga noče za moža. Nazadnje, ko je doznal, da je zbežala na tale otok, me je poslal sem, da zahtevam od nje, naj gre takoj z mano in postane njegova žena. Drugače bo vojska s silo zavzela otok in zasedla grad, o katerem kralj ve, de je prepoln blaga. Princesinjo hoče ugrabiti in postopal bi z njo prav kruto, ker jo sovraži in se želi maščevati za žalitve, katere je napram njemu zagrešila. Ah, jaz se ne bom več oziral na njegove zapovedi. Reci samo besedo in s svojo roko bom uničil kralja Srdana. Vojska te bo drage volje priznala za kralja ter bo vesela, da ji ne bo več treba služiti temu nasilniku.«

»Ne, ne, dragi prijatelj,« je odgovoril Svetoljub. »Jaz nikakor ne želim, da bi prizadel kralju Srdanu kako zlo, ker je moj sorodnik, in nikoli ne bom zahteval, da bi se ga siloma odstranilo. Ali s svojo čarobno rožo ga upam pripraviti do tega, da bo pustil mojo princezino v miru. Poželenje po zlatu, to je njegova največja strast. Idi torej, prijatelj moj, poišči kralja Srdana in reci mu, da mu hočem dati toliko zlatnikov, da bo mogel z njimi napolniti šest sob, samo če mi obljubi, da se bo s svojimi vojnimi ladjami vrnil domov in da ga nikoli več ne bo sem.«

»Slušal bom, gospod moj,« je odgovoril minister. »Kralj Srdan ne zasluži tolikega blaga. Najbrž ga bo pa to pripravilo do tega, da vaju ne bo več nadlegoval. Odi ti torej hočem, da ponesem kralju tvoje izporočilo, in ti bom tukaj prijavil odgovor.«

Minister se je nato priklonil, je sedel v čoln in kmalu je bil na kraljevi ladji. Svetoljub se je obrnil proti lepi princesinji ter ji je rekel: »Ne boj se, draga princesinja! Srdan bo gotovo sprejel mojo ponudbo in ko bo odšel, te bom odvedel v tvojo prestolnico in tam se bova poročila.«

Srdanov konec.

Ni trajalo dolgo in čoln je bil zopet tu. Sedaj sta bila v njem dva moža. Svetoljub je, spoznavši onega drugega, vzkliknil: »Aha, glej ga, moj lakomni sorodnik že prihaja!«

Ko so zagledale strašnega kralja, so deklice od strahu kar zajavkale. Ali Svetoljub jim je rekel: »Čemu se strašite? Zlato ga bo pomirilo in jaz bom pazil, da se vam ne bo nič zgodilo.«

Čoln je pristal ob obali. Iz nje je izstopil kralj Srdan z ministrom in ko sta stopala proti dvoru, jima je šel Svetoljub nasproti. Srdan je bil še bolj grd in odvrten ko prej kljub svoji razkošni obleki in kraljevski kroni. Ko ga je Svetoljub vljudno pozdravil, ga je osorno vprašal: »Kaj? Ti si tu? Mislil sem, da si mrtev ter sem upal, da te ne bom nikoli več videl!«

»Žal mi je, da si se zmotil, sorodnik moj,« je odgovoril Svetoljub ljubeznivo. »Ne samo, da nisem mrtev, prišel sem celo za to sem, da branim tole lepo princesinjo, katero ti tako grdo preganjaš. Zelo lahko bi te sedaj uničil in to bi bila zaslužena kazen za tvoja slaba dejanja. Ali ti si mi sorodnik. Nočem ti prizadevati nobenega zla,

Modri slon.

(Basen.)

Živali so se posvetovale in so godrnjale proti oblasti človekovi nad njimi.

»Zakaj bi mi nosili še nadalje tako breme na sebi? Ali nimamo močnih kosti, ostrih krempljev, trdih rogov in še nebroj drugih obrambnih sredstev napram njemu?«

Vse živali so pritrjevale govorniku, samo slon je menil: »Le mirno, prijatelj! Vse imamo res, in sicer v višji meri od človeka, ali razuma nimamo. Kjer pa je ta, tam je moč.«

Opozorilo.

Janezek prinese stricu vžigalico za cigareto.

»Samo pazi, striček, da ne vtakneš cigarete narobe v usta!«

»Kako to?«

»Ker je oče še včeraj rekel, da si ti kaj rad jezik opečeš!«

Vprašanje.

»Mama, kakšne štoklje pa prinašajo male slone?«

Vseučilišče v konkurzu.

Long Island vseučilišče v Brooklynu v Ameriki, ki je bilo do pred kratkem najbogatejši ameriški učni zavod s številnimi ter bogatimi ustanovami, je ustavilo plačila. Zgodilo se je v tem slučaju prvič v zgodovini Združenih držav, da ne more vseučilišče zadostiti finančnim obveznostim. Profesorji že mesece niso prejeli plače. Rektor univerze je izdal na javnost poseben proglas s prošnjo za denarno pomoč, sicer bo primoran, da zavod zapre in poslopje proda na javni dražbi. Konkurs vseučilišča je razumljiv, ker je zavod neodvisen od države, navezan na ustanove zasebnih bogatašev, ki so pa ukinili podpore radi finančne krize, ki tlači tudi ameriške milijonarje.

Ptičji varuh.

Na Dunaju imajo posebnega policijskega psa, ki je specialist pri odkrivanju limanic za ptice. Že od daleč voha limanice in redno izsledi zločinske lovce, ki limanice nastavljajo. Nedavno je bil pes za

te svoje zasluge odlikovan od odbora za varstvo živali. Kot odlikovanje je dobil ovrtnik z napisom: »Za uspešno zaščito gozdnih ptic.«

Tisočletno drevo v plamenih.

V zverinjaku na Mecklenburškem stoji 1000 let star hrast, ki ga je ogenj popolnoma uničil. Kako je bil ta hrast obsežen, se lahko vidi iz tega, da 13 odraslih ljudi ni moglo drevesa objeti. V njegovi notranjosti je pa lahko sedelo 8 ljudi.

Ptičja gnezda.

Zanimivo je, kako grade ptiči svoja gnezda. Pri nekaterih ptičjih gradnja gnezda ne zavisi toliko od velikosti gnezda, kolikor od načina gradnje in pa od vremena. Majhni ptiči spletejo svoje gnezdo že v dveh do treh dneh, žolna si ga zgradi šele v dveh tednih. Enako gradi tudi lastavica svoje gnezdo cela dva tedna, če je deževno vreme celo tri tedne, ker ga gradi samo v solnčnih dneh in nadaljuje z gradnjo šele, ko se posuši to, kar je zgradila prejšnji dan.

razen če me k temu prisiliš. Zato sem ti stavil ono ponudbo, katero ti je priobčil minister. V daru, ki sem ga dobil od neke vile, imam neizmerno bogastvo. Hočem ti z zlatniki napolniti šest sob pod pogojem, da se s svojimi ladjami vrneš domov. Obljubiti mi boš moral tudi, da ne boš nikoli več vznemirjal princesinje Liljane in da ji boš vrnil vse dobro, katero si ji odvzel. Če na to ne pristaneš, se bom pokazal tvoji vojski in ti veš predobro, da me bo takoj pripoznala za kralja. Sedaj razmišljaj!»

Nekoliko trenutkov je kralj Srdan besno posmatral svojega drznega sorodnika, kakor da bi ga hotel vsega zdrobiti v prah. Vedel pa je, da vojska bolj ljubi Svetoljuba ko njega in da bo dobro, če sprejme ponudbo. Odločil se je za to

tudi radi tega, ker je rasla njegova pohlepnost po zlatu čimdalje bolj.

»Dobro,« je menil osorno. »Sprejem ponudbo, čeprav ni tolikanj sijajna. Ostal pa bom tu, da se osebno prepričan, kako boš izpolnil svojo obljubo, ker se bojim, da me ne bi goljufal.«

»Pojdi torej z menoj!« je rekel Svetoljub, pa ga je povedel v veliko prazno sobo. Tam je vzel svojo rožo in jo je začel tresti. Prava ploha sijajnih zlatnikov se je vsipala na pod. Čez malo časa je bila vsa soba kar napolnjena z zlatom.

Majhne oči groznega Srdana so se kar svetlile od grabežljivosti. Takoj je zapovedal, naj pridejo vsi čolni in zvoziyo zlato na ladje. Ko je bila napolnjena ena soba, je šel Svetoljub v drugo. Konec prih.

Medvedek.

(Povest v slikah.)

37. Čarovnica prevari Miška.

Miško postoji pred košuto. Ena njenih nog je bila krvava. Oči so jej bile solzne od prehude bolečine. »Uboga košuta!« reče Miško. »Baš dobro, da sem te našel ravno tukaj. Sedi v moj voziček! Ne plakaj!«

38. Miško ujet.

Miško vleče voziček. Breme ni bilo lahko. Kar pot mu zaliva obraz od napora. Naenkrat mu udari na uho od zadaj strašen glas. Ozre se. Joj! Koga opazi? Na vozičku sedi grozna čarovnica. Bara, a ne več košuta! (Dalje sledi.)

MALA OZNANILA

Sprejme se za večji vinograd v ormoškem okraju pošten, dober in priden viničar z najmanj štirimi delovnimi močmi. Ponudbe na upravo lista. 869

Ugodno se proda malo posestvo z novo stavbo v okolici Sv. Lenarta. Poizve se v trgovini Tone Hrastelj, Sv. Lenart v Slov. goricah. 867

Proda se malo posestvo s 13 orali. Od postaje Sevnice tričetrt ure in četrt ure nad Boštajnom. Natančneje se izve pri g. Trapičar, mizar, Boštajn. 868

Hrastove doge, suhe, 300 do 600 litrov kupim. Sprejem tudi vajenca. Josip Ramšak, sodar, Maribor, Meljska cesta 10. 860

Iščem mesto majerja ali oskrbnika. Naslov v upravi lista. 864

Posojilo daje brezobrestno za odkup dolga in nakup nepremičnin: »Zadruga«, Ljubljana, Poštni predal 307. Iščemo poverjenike. 796

Nakupovalci jabolk se iščejo za takoj za okoličje Maribora, Počehovo, Kamnico, Limbuš, Bistrico in zgornjo Dravsko dolino, kakor tudi za Sv. Peter, Duplek in Dravsko polje; samo resni in zanesljivi ljudje, pri posestnikih dobro znani, dobri poznavalci vseh vrst jabolk, po možnosti sinovi posestnikov. Nadalje se sprejmejo dve do tri osebe za nakladanje jabolk, ki imajo za ta posel potrebne skušnje. Reflektanti naj se predstavijo v četrtek, dne 28. in v petek, dne 29. julija od 10. do 12. ure dopoldne pri **And. Suppanz, eksportna trgovina Maribor, Aškerčeva ul. 3. 859**

Vse vrste blaga

za obleke,

688

platno za perilo, železnino in okove za stavbe se kupi najugodnejše pri

Franc Kolerič,
trgovska hiša

Apače.

Apače.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Tovorni avto 2½tonski, v zelo dobrem stanju, posebno pripraven za prevažanje gruča ali drv, se proda vsled nabave manjšega. Maribor, Aleksandrova cesta 51. 326

Kupim hišo s trgovino. Jos. Kartin, Maribor, gl. poštnoležeče. 857

Prodajo se dobri lepi konji z opremo. Naslov v upravi lista. 858

Zopet došlo novo blago

po 6, 7, 8 in 10 Din meter; oglejte si pred nakupom v **Tekstilnem bazarju, I. Trpin, Maribor, Vetrinjska ulica 15.** 730

Uvažujte pravilno metodo za ojačitev Vaših živcev!

Ali ste že zapazili pri sebi nastopne motnje, ki se pojavljajo delno ali skupno ter opominjajo na bližajočo se živčno oslabitev?

Preobčutljivost, drhtenje, nemir, strah, utripanje srca, omotica, bolečine v glavi, nespanje, nerazpoloženje, žalost, jok, občutljivost za ropot, za smrad, nagnjenost k uporabljanju mamil in nezumno kajenje, žeja po alkoholu, drhtenje trepalnic, mežikanje, pojemanje spomina, spolne motnje ali prenehanje spolnega nagona, razdražljivost, odljudnost in mnoge druge pojave, povzročene po precej napadenih in oslavljenih živcih, ki so potrebni takoj okrepitve.

Teh pojavov ne smemo prezreti, ker utegnejo sicer nastopiti resne duševne motnje, kakor na primer nevračunljivost, hitra oslabitev organizma in prezgodnja smrt.

Ne glede na vrsto Vaše nervoznosti **mi pišite,**

ker sem pripravljen Vam **zastonj in brez poštne**

pojasniti lahko metodo, ki bo prinesla vsakomur veselo in nepričakovano vest. Ta metoda krepi Vaše živčevje, Vam daje veselje do življenja, pogum, moč za delo, kar potrebujejo tudi zdravniki. Mnogi ljudje so mi sporočili, da se počutijo kakor novorojenčki.

Popolnoma zastonj

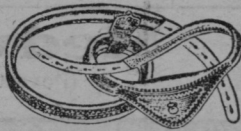
pošljem to tolažečo knjižico, če jo zahtevate z dopisnico. Ako ne morete pisati takoj, shranite tale naslov:

Postsammelstelle: **Ernst Pasternack**
Berlin SO, Michaelkirchplatz 13, Abt. 90.

Posestvo kupim, ne daleč od železnice Ptuj—Ormož, v bližini cerkve; lepo stanovanje, vrt, sadonosnik in njiva. — Ponudbe z opisom in navedbo zadnje cene na upravo Gospodarja pod števil. 22.732. 865

Kilne pasove

(Bruchbänder)

tudi za najhujše kile, trebušni pasovi, gumijaste nogavice, umetne noge in roke itd. najceneje pri trdki

Ivan Fric, bandažist Celje
za farno cerkvijo. 317

Naročite za fante,

ki se odpravljajo k vojakom, knjižico:

Moj tovariš.

Molitvenik za mladeniče in še zlasti za vojake.

Cena z rudečo obrezo 16 Din, z zlato obrezo 18 Din Po pošti 1 Din več.

Tiskarna sv. Cirila Maribor.

Inserirajte!

Zahvala.
Podpisani izrekam tem potom podpornemu društvu

»LJUDSKA SAMOPOMOČ« V MARIBORU

najlepšo zahvalo za takoj izplačano podporo po smrti mojega tasta g. **Franca Katz** ter priporočam to prekoristno društvo vsakomur najbolje.

Hoče, dne 21. julija 1932.

870

Maks Janžič.

Zahvala.

Ob priliki nepričakovane smrti našega srčno ljubljenega soproga in očeta

Franca Gerzina

izrekamo vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, najprisrčnejšo zahvalo. Posebej se zahvaljujemo preč. g. kanoniku Val. Mikušu za njegove obiske v bolni in poslovilne besede ob grobu. Nadalje gg. zdravnikoma dr. Mogilnickiju in dr. Svetini, preč. gg. Jakobu Marzidovšek, voj. kuratu in Antonu Zupančiču, kaplanu za molitev ob smrti ter cerkv. pevske-mu zboru za lepe žalostinke. Še enkrat: Bog plačaj!

Sv. Jurij ob juž. žel., 19. julija 1932.

872

Žalujoči ostali.

Potrlih src javljamo vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš soustanovitelj in petindvajset let podpredsednik nadzorstva gospod

Blaž Plohl

v pondeljek, dne 18. julija 1932 ob 7. uri previden s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Blagopokojnemu požrtvovalnemu tovarišu ohranimo trajen in časten spomin.

Sv. Lovrenc v Sl. gor., dne 20. julija 1932.

Hranilnica in posojilnica pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, r. z. z n. z. 863

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!